

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: И поред повећаног обима посла, прошле године постигнута већа ажурност и побољшан кориснички сервис, речено на седници УО РФ ПИО

**ГОВОРНИ АУТОМАТ
0-24h: 0700/017-017
по цени локалног
позива
или: 011/30-60-680**

ОСТВАРЕНИ ПЛАНИРАНИ ЦИЉЕВИ

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Милена Јовановић

РЕДАКЦИЈА:
Булевар уметности бр. 10,
11070 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2017-437
факс: 2017-437

**РЕДАКЦИЈА ЗА
ВОЈВОДИНУ:**
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

ШТАМПА:
Штампарија
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2017-437

Рукописи и фотографије
се не враћају.
Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

Републички завод за статистику недавно је објавио „Статистички календар Републике Србије 2013“ са најзначајнијим подацима из различитих области друштвеног и економског развоја земље.

Према најновијем попису из 2011. године, Србија има 7.186.862 становника, од тога нешто више жена него мушкараца. Много пута спомињано очекивано трајање живота знатно се продужило у односу на период од пре неколико деценија. Подаци показују да је 1953. очекивана дужина живота мушке деце била 58,7 година, а женске 60,4, док је 2011. она за мушкарце износила 71,6, а за жене 76,8 година. Нажалост, природни прираштај је у сталном опадању па је са 14,5, колико је износио 1953, опао на -5,2 у 2011. години. Ови подаци јасно говоре да становништво стари, а то потврђује и просечна старост, која је 1953. била 29,4, а 2011. године 41,6 година.

Позитивна промена евидентна је на пољу писмености. У Србији је према попису из 1948. било писмено 73,25 процената становништва, а неписмено 26,7 одсто (око 1.740.000 људи). Са сваким наредним пописом број писмених се повећавао, па према последњем попису они чине 98,04 процента укупног броја становника Србије, док је неписмених 1,96 одсто, или око 140.000 становника. Иако број неписмених није мали, он у односу на претходне године свакако представља значајан напредак. Поред тога, у Календару се напомиње да је попис из 1948. у писмене укључивао и лица која су умела само да читају, али не и да пишу, што данас свакако није случај.

Још један помак набоље дешава се када су у питању рачунари. Подаци говоре да 2008. рачунар никада није користило 48 одсто грађана Србије. Тај проценат се постепено смањивао и 2012. износио 38,9 одсто. Када је реч о интернету, њега 2008. никада није употребљавало 59,2 процента становника Србије, док се у 2012. тај број смањило скоро за 10 одсто. С обзиром на време у коме живимо и на муњевити технолошки напредак, који се дешава готово на дневном нивоу, проценти су и даље доста високи, али је

баш зато и сасвим извесно да ће се овај позитивни тренд наставити.

Занимљиво нам је било и то да је све мање посета биоскопима, што се делимично можда може повезати и са претходним подацима. Тако је 1990. у Србији радило 370 биоскопа са укупно нешто мање од 140.000 седишта, и тада је годишње на 1.000 становника старијих од пет

година 843 посећивало биоскопе. Две деценије касније, тачније 2011. у нашој земљи постоји укупно 124 биоскопа са око 51.000 места и 347 посетилаца годишње на 1.000 становника. Можда део објашњења лежи баш у знапредовалој технологији и доступности чак и најновијих филмова путем интернета, а као једна од могућих интерпретација намеће се и чињеница да је рецимо 1980. у Србији постојало свега три ТВ станице које су емитовале укупно 7.987 часова домаћег програма,

десет година касније број станица се повећао на пет, док 2011. године своје програме, у укупном трајању од чак 792.357 сати, емитује 110 домаћих ТВ станица. Другим речима, доступност филмских и осталих телевизијских садржаја се у протекле две-три деценије драстично променила, па одласци у биоскоп једноставно немају исто значење као некада. С друге стране, гледање филмова на ТВ-у а не у биоскопским салама свакако је и један начин уштеде, имајући у виду да нам у кућним буџетима све

више новца одлази на храну и остале основне потрепштине, па самим тим све мање остаје за културу и разоноду.

Статистика нам, дакле, иако је озбиљна дисциплина, некад може звучати забавно, и на јаснији начин представити чињенице којих смо сви свесни, или нам можда рећи нешто што уопште нисмо знали. Понекад може бити и својеврстан вид упозорења – као када покаже да смо све старији и да ће нас, ако се ништа не промени, бити све мање.

В. Кадиф

СТАТИСТИЧКИ КАЛЕНДАР СРБИЈЕ

Бројке као сведоци времена

УПРАВНИ ОДБОР РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

У законском року 85 одсто решења

Фонд се у пословним процесима приближио постављеним циљевима, упркос повећаном обиму посла и ванредним пословима на којима су запослени прошле године били ангажовани

Чланови Управног одбора на седници одржаној 26. априла усвојили су Извештај о раду РФ ПИО за прошлу годину, Предлог завршног рачуна и Извештај о финансијском пословању РФ ПИО за 2012.

Рад Фонда ПИО у прошлој години заснивао се на реализацији зацртаних стратешких циљева: што боље и квалитетније функционисање корисничког сервиса, ефикасни пословни процеси и јасне процедуре и стално оспособљавање запослених за нов приступ раду, нагласила је у презентацији на седници Управног одбора Драгана Калиновић, директорка РФ ПИО.

– У основној делатности, остваривању права из пензијског и инвалидског осигурања, постигнуто је значајно побољшање ефикасности, нарочито у првостепеном поступку. О томе сведочи и податак да је ажурност Фонда у прошлој години износила 85 одсто, што значи да је толики проценат решења донет у законском року од два месеца. Прошле године је за решавање у првостепеном поступку било 514.515 захтева, од чега је решено 93,2 одсто, а у законском року од 60 дана 85 процената. У другостепеном поступку биле су 30.862 жалбе, од којих је 92,9 одсто решено у току године. Током прошле године обим послова у Фонду био је знатно

повећан, што због преузимања послова од Фонда за социјално осигурање војних осигураника, што због ангажовања запослених на припремама за унос података у јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања – нагласила је директорка Калиновић.

Нису запостављена ни решавања о правима из ПИО по међународним уговорима, ни оцена радне способности.

– У раду на решавању о правима из ПИО по међународним уговорима била су у прошлој години 44.723 захтева, а решено је 30.145, односно 67,4 одсто. Посебан акценат приликом решавања ових захтева стављен је на мере и активности којима се спречава могућност злоупотребе при остваривању права на инвалидску пензију. У првостепеном поступку је од 98.478 захтева решено 85.700. Од овог броја 31.409 захтева односило се на оцену радне способности, а потпуни губитак радне способности, односно право на инвалидску пензију остварило је 11.128 осигураника.

По жалби, у другостепеном поступку, вештачене су 11.034 жалбе, измењено је 1.395 налаза, док је код 8.890 осигураника потврђен налаз из првостепеног поступка. За потребе центара за социјални рад решавано је 22.299 захтева, од чега је позитивно решено 7.929. Да би вештачење било ефикасније и квалитетније, у функционалној дијагностици обављено је 5.677 прегледа. Послови интерне контроле у поступку остваривања права допринели су подизању одговорности свих организационих јединица и запослених појединачно, јер су кроз праћење правилности рада и превентивне реакције обезбедили висок ниво законитог и правилног поступања у свим пословним процесима – истакла је Драгана Калиновић приликом представљања прошлогодишњег рада Фонда на седници УО.

Прошле године почела је и примена измењеног Закона о пензијском и инвалидском осигурању, па је Сектор за односе с јавношћу имао многобројне

активности како би законске промене биле приближене, објашњене и презентоване корисницима на прави начин. Пуна јавност рада и транспарентност пословних активности Фонда обезбеђена је кроз благовремене информације о свим питањима од значаја за остваривање права из ПИО, преко обавештења, новина, сајта, лифлета, презентација, и пружањем брзе и тачне информације из рада Фонда медијима. Од 3.234 објаве о Фонду у медијима, 93 одсто је било позитивног или неутралног карактера.

Чланови Управног одбора су након усвајања Извештаја о раду разматрали и усвојили и Предлог завршног рачуна и Извештај о финансијском пословању у 2012. години, који је изложио Иван Мимић, финансијски директор Фонда.

– Прошлу годину је, када је реч о финансијском пословању, карактерисао стабилан прилив средстава и, сходно томе, редовна исплата пензија. Укупни приходи и примања износили су 562.337

милијарди динара, односно 99,73 одсто од планираног, док су укупни расходи и издаци износили 562.247 милијарди динара, што је остварење од 99,72 одсто у односу на план. Буџетски суфицит је износио 772 милиона динара – нагласио је Иван Мимић.

Током 2012. године пензије су редовно исплаћиване уз за-

Зашто привремена решења

Владимир Станковић, директор Сектора за остваривање права из ПИО, објаснио је члановима Управног одбора због чега долази до преплате корисницима пензија.

– Пошто према важећим законским прописима у обрачун пензије улазе све године радног стажа, закључно са последњом одрађеном, а подаци о примањима и уплаћеним доприносима за ту последњу годину стажа нису доступни у моменту када се подноси захтев за одлазак у пензију, али и због неких година током радног стажа за које нису уплаћени сви доприноси, Фонд ПИО излази у сусрет новопеченом пензионеру доносећи привремено решење. Ово решење важи до прикупљања свих релевантних података, на основу којих се затим доноси коначно решење. С обзиром на то да зараде последњих година често опадају из године у годину, догађа се да, када се коначно набаве сви неопходни подаци, зараде из последње године радног стажа утичу на то да се износ пензије смањи и тако долази до преплате, јер је пензија по коначном обрачуну нешто мања него по привременом – објаснио је директор Станковић.

конска повећања, тако да је на крају године просечна пензија за бивше запослене износила 24.927 динара, за некадашње занатлије 23.929 динара, а за пензионисане пољопривреднике 9.237 динара.

Весна Анастасијевић

Рибарска бања

ЗАВРШЕН КОНКУРС ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈУ ПЕНЗИОНЕРА О ТРОШКУ РФ ПИО

У Београду 2.500 захтева више него лане

Пензионери своја имена могу потражити на коначним ранг-листама у удружењима где су и подносили пријаве

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање издвојио је ове године 302,4 милиона динара за рехабилитацију пензионера у бањама и РХ центрима у Србији. Према Правилнику о друштвеном стандарду корисника пензија РФ ПИО, сваке године се у ове сврхе издвоји до 0,1 одсто од укупних прихода Фонда. Од планираних 302,4 милиона динара, 277,5 биће издвојено за рехабилитацију пензионера из категорије запослених, око 22,1 за пензионере самосталних делатности, а 2,8 милиона динара за пољопривреднике. Средства се распоређују по филијалама Фонда сразмерно броју корисника пензија.

О трошку Фонда ПИО на рехабилитацију у бање и РХ цен-

тре ове године ће отићи 10.260 пензионера, што је за око 1.000 више него 2012.

У београдским општинама је за бесплатну рехабилитацију у удружењима пензионера поднето 8.746 захтева, али је потребне услове испуњавало њих 5.932, од чега је 400 корисника пољопривредне пензије, 205 корисника из категорије самосталних делатности и 5.327 из категорије запослених.

Приметно је већи број захтева него у 2012, и то за око 2.500, што је и за удружења и за запослене у Фонду ПИО значило знатно више посла. Примера ради, на општини Звездара конкурисала су 772 заинтересована, али је предвиђен број корисника, с обзиром на издвојена средства за ову сврху, 223 пензионера. На општини Чукарица пријавило се 1.049 потенцијалних путника, а предвиђено је свега 260. Међутим, на старим београдским општинама – Стари град, Врачар и Савски венац, сви који испуњавају услове моћи ће да отпутују на рехабилитацију о трошку

Фонда јер предвиђени број корисника није прекорачен.

Према подацима из Покрајинског Фонда ПИО, на територији Војводине поднето је 8.138 захтева корисника из категорије запослених, од којих 5.966 испуњава услове за одлазак на рехабилитацију. У Војводини се пријавило и 475 корисника пољопривредне пензије, а од тог броја 320 испуњава услове, док је из категорије самосталних делатности конкурисало 311 корисника, од којих 200 испуњава услове конкурса.

Да ли су и добили могућност да оду на бесплатну рехабилитацију у неку од српских бања, пензионери који су поднели захтеве могу проверити на коначним ранг-листама у удружењима где су се и пријављивали. Ко ће у коју бању отићи, одлучиваће комисија са лекаром вештаком на челу, на основу дијагноза из приложене медицинске документације.

Пензионерима који отпутују у једну од 25 бања обезбеђен је пун пансион, уз одговарајуће терапије које одобри лекар приликом пријема у рехабилитациони центар. Пут је такође плаћен и то у висини повратне аутобуске карте, или повратне возне карте другог разреда. Пензионерима ће, као и претходних година, позиви за рехабилитацију стићи на кућне адресе.

Иначе, лимит месечног износа пензије до којег су корисници могли да конкуришу био је 23.571 динар, што је био први услов за пријављивање. На конкурс су могли да се пријаве и сви који су поред овог испуњавали и друге потребне услове: да на бесплатној рехабилитацији нису били у протеклих пет година, да поред пензије немају друга лична примања, а ако су корисници пољопривредних пензија – да имају најмање 10 година осигурања по основу обављања пољопривредне делатности. Такође, могли су да конкуришу и корисници пензија који су то право остварили применом међународних уговора (који имају и део иностране пензије), с тим да збир домаће и пензије из иностранства према средњем курсу НБС на дан 15. јануара 2013. године не прелази лимит од 23.571 динар.

Ј. Оцић

БАЊЕ И МОРЕ ЗА ПЕНЗИОНЕРЕ И ОВЕ ГОДИНЕ НА РАТЕ

Одмор током лета, плаћање одложено

Фонд обновио уговоре са бањама о плаћању на рате, од пензије; агенције „Рекреатурс“ и „Треће доба“ омогућавају одложено плаћање и за летовање на мору

Ако не спадате међу оних око десет и по хиљада пензионера који ће ове године у бању о трошку Фонда ПИО, одмор од градске буке

берете хотел и собу чија вам је цена најприступачнија. Из бање ће на вашу кућну адресу стићи образац који треба да оверите у матичној филијали Фонда

карту приложите и последњи чек од пензије. Следећих десет дана на вама је да се опустите, одмарате и уживате у свему што та бања може да вам понуди – у

пун пансион са три obroка дневно, ноћење у двокреветној соби, уз све врсте терапија које бања нуди. Уколико желите да боравите у једнокреветној соби, рачунајте на нешто вишу цену од оне која је дата у нашој табели, а ако вам не смета трокреветна соба, цена је мало нижа. Могуће је уплатити и само пун пансион, без терапија, али људи углавном воле да, када су већ у бањи, користе и све могућности које су им на располагању. Наравно да се терапије, уколико су потребне, договарају са бањским лекарем, који после прегледа и евентуалних анализа саветује шта би коме било потребно и одговарајуће. У неким бањама лекарски преглед се не наплаћује посебно, а у појединим се, додуше ређим, специјалистички преглед плаћа посебно.

Специјална болница за рехабилитацију Ивањица, на пример, ове године за пензионере одобрава попуст од девет одсто, тако да беодан кошта 2.400 динара. Смештај је у двокреветним собама са купатилом и терасом, а свака соба има ТВ са

Сокобања

вам је више него потребан а финансијске могућности далеко од сјајних, можда је летовање на рате могућност која вам преостаје. Фонд ПИО са великим бројем бања у Србији има уговоре који пензионерима омогућавају плаћање на рате, а на вама је да одлучите колики је износ рате који можете да издвајате током шест до осам-девет месеци и да затим, према својим могућностима али и потребама, изаберете где ћете се овог лета одмарати.

Поступак је исти као и претходних година: информишете се о ценама, пошто већ знате која би вам бања највише одговарала, а ако се цена уклапа у оно што можете да издвојите, позовете бању ради договора о термину у ком бисте тамо боравили, терапијама које бисте користили, и да од понуђеног ода-

(преко које примате пензију) и пошаљете назад у бању. Онда само сачекате дан када вам почиње одмор и приликом пријаве на рецепцију изабраног хотела или одмаралишта уз личну

шетњама, купкама, одговарајућим терапијама.

Цене у бањама са којима је Фонд склопио уговоре о плаћању на рате углавном се односе на такозвани беодан, што значи

Да подсетимо ...

Бања Русанда – Меленци, гостима нуди лечилешну традицију засновану на минералном пеловиду, једном од најлековитијих блата у земљи. У склопу медицинске рехабилитације, бања Русанда омогућава лечење обољења централног и периферног нервног система, повреда коштаног-зглобног и мишићног система, обољења крвних судова, запаљеног реуматизма итд. Гамзиградска бања има више извора термоминералних вода и специјализована је за рехабилитацију обољења периферних крвних судова. Овде је могућа и општа рехабилитација реуматизма, ортопедских болести и пост-трауматских стања, анормалија дечјег узраста, неуролошких обољења, гинеколошких обољења. Посебно је заступљена дијагностика и

испитивање функције периферног крвотока, срца, плућа и периферних нерава и мишића. Лековите воде Бујановачке бање (43°C) користе се као терапијско средство у лечењу реуматских и гинеколошких болести, регулишу читав кардиоваскуларни систем, опорављају органе за варење, ублажавају болове пацијената са чиром на желуцу или дванаестопалачном цреву, регулишу функцију бубрега.

Луковску бању карактерише обиље извора минералних вода, нетакнута природа шумовитог Копаоника и кристално чист ваздух. По броју извора минералних вода различитог састава и температуре, и њиховој издашности (преко 100 л/с), спада у најбогатије у земљи и идеално је место за потпуни одмор и опуштање.

Нишка бања

1.	„Планинка“, Куршумлија, Луковска бања Бездан: 3.500 динара са три терапије, уз попуст за пензионере од пет одсто	027/381-512
2.	„Боро Шкорић“, Бања Бадања Бездан: 2.680 дин за 10 уплаћених дана, још 5 дана се добије гратис у свим месецима осим у јулу и августу	015/863-190
3.	Специјална болница „Агенс“, Матарушка бања Бездан: 2.700 динара	036/5412-124
4.	Завод за превенцију, лечење и рехабилитацију болести крви „Ивањица“, Ивањица Бездан: 2.400 динара	032/662-261 032/661-690
5.	Завод за рехабилитацију „Бања Јунаковић“, Апатин Бездан: од 2.845 до 3.393 динара	025/772-311
6.	Специјална болница за рехабилитацију „Бања Ковиљача“, Бања Ковиљача Бездан: од 3.650 до 7.750 за апартман (цене су исте као прошле године)	015/818-270
7.	Завод за специјализовану рехабилитацију „Гејзер“, Сијаринска бања Бездан: 2.893 динара	016/895-128
8.	Здравствена установа за специјализовану рехабилитацију „Врело“, Бујановачка бања, бездан: 2560 дин.	017/653-459
9.	Завод за специјализовану рехабилитацију „Гамзиград“, Гамзиградска бања Бездан: 3.305 динара	019/450-447 019/450-444
10.	Завод за специјализовану рехабилитацију „Бања Кањижа“, Кањижа Бездан: 4.400 динара, плус 1.500 динара први преглед	024/875-357
11.	Специјална болница за ортопедска, коштаноглобна и дегенеративна обољења, Рибарска бања Бездан: 3.790 динара	037/865-270
12.	Специјална болница за неуролошка обољења „Др Боровоје Ђатић“, Стари Сланкамен Бездан: 2.560	022/2591-127 022/2591-077
13.	Специјална болница „Сокобања“ Бездан: 2.600 динара, уз попуст за пензионере од 10 одсто	018/830-367
14.	Институт за рехабилитацију „Селтерс“, Младеновац Бездан: 3.100 (чековима грађана на четири месечне рате)	011/824-1425 011/8236-898
15.	Институт „Радон“, Нишка бања Бездан: 3.710 динара	018/502-046 018/502-010
16.	Специјална болница „Меркур“, Врњачка Бања Бездан: 3.940 динара. Од 1. јула 2013. год. 4.340, плус 120 динара дневно боравишна такса	036/611-147 036/611-626
17.	Завод за специјализовану рехабилитацију дегенеративног реуматизма „Врањска бања“, Врањска бања Бездан: 2.630 динара	017/546-284
18.	Специјална болница „Русанда“, Меленци Бездан: 2.900, плус 1.500 дин. динара за специјалистички преглед (до девет месечних рата)	023/731-050 023/732-152
19.	Специјална болница за лечење мишићних болести „Новопазарска бања“, Нови Пазар Бездан: 2.700 динара	020/371-559
20.	Природно лечилиште „Бањица“, Сокобања Бездан: 2.290 динара (на осам рата)	018/830-224
21.	Завод за рехабилитацију „Пролом бања“, Пролом бања Бездан: 2.900 динара, уз попуст за пензионере од 10 одсто	037/381-512

сателитским програмом. Цена је иста током целе године. Плаћања је на шест до 12 месечних рата административном забраном од пензије, у зависности од висине пензије и договора са корисником услуга.

„Рекреатурс“, туристичка агенција која организује бањски одмор за пензионере, и ове године има разноврсну понуду бања у Србији, уз више начина плаћања на рате до краја године, и то: кредитним картицама, чековима или преко удружења пензионера и РФ ПИО, одбијањем од пензије. Са овом агенцијом можете отићи у Врњачку Бању, Матарушку, Гамзиградску и Бању Горња Трпача. У објектима „Рекреатурс“ у Чању, Рафаиловићима код

Ценовник и телефони

Ако одлучите да не користите услуге агенција већ да сами организујете одлазак на одмор и опоравак, морате да позовете бању и одмаралиште за које сте се одлучили а са којима Фонд ПИО има уговор. Да бисмо вам олакшали избор, објављујемо списак са ценама бездана у просечној двокреветној соби, уз напомену да ове цене углавном важе до краја јуна и у септембру, а да су у пуној сезони нешто више.

Бечића, на Златару, Копаонику, у Ивањици и на Сребрном језеру агенција одобрава и попуст.

Потрошачко-услугна задруга „Пензионер“ из Београда у свом саставу има регистровану туристичку агенцију „Треће доба“ која за кориснике пензија обезбеђује регресираних цене и одложено плаћање за боравак у бањама. Услуге агенције мо-

гу користити сви пензионери и чланови њихових породица.

– Ми имамо уговоре са по неколико хотела и лечилишта у скоро свим бањама Србије, тако да од њих за своје клијенте, пензионере, добијамо регресираних цене и могућност одложеног плаћања. Корисник пензије који одлучи да преко наше агенције оде на одмор,

на лечење или опоравак у неку од бања са којима сарађујемо имаће, опет зависно од тога где иде, и до 20 одсто попушта у односу на комерцијалне цене. У понуди су Сијаринска, Врњачка, Сокобања, Рибарска, Нишка, Бања Јунаковић, Матарушка, Богutowачка, Пролом, Бања Љиг, Горња Трпача и Врдник, затим Ивањица, али и планине Златибор, Тара, Златар. Може се и на море, такође по регресираним ценама за пензионере. Плаћање је одложено на шест месечних рата чековима грађана или административном забраном од пензије – каже за наш лист Душица Цветковић, директорка задруге „Пензионер“.

В. Анастасијевић

САСТАНАК НОСИЛАЦА ПЕНЗИЈСКОГ ОСИГУРАЊА СРБИЈЕ И МАЂАРСКЕ У НОВОМ САДУ

Први у низу овогодишњих сусрета

У Дирекцији Покрајинског фонда ПИО у Новом Саду 29. априла је одржан састанак стручњака Републичког фонда ПИО, Завода за социјално осигурање Републике Србије и Централне управе Националног завода за пензијско осигурање Мађарске на којем су учесници разматрали примену Конвенције о социјалном осигурању између ове две земље. Међународни уговор са Мађарском који регулише област пензијског осигурања закључен је давне 1957. године и још се примењује, а у припреми је и нови споразум.

Састанак у Новом Саду био је први корак у реализацији договора из новембра прошле године између нашег Завода за социјално осигурање и Централне управе Националног завода за пензијско осигурање Мађарске, а на реду је и студијска размена стручњака ове две стране од 2. до 6. септембра ове године. Представник мађарског пензијског фонда пратиће код нас процес рада на решавању захтева за пензију применом српско-мађарског Споразума о социјалном осигурању, а представник РФ ПИО ће то исто пратити у Будимпешти. Ове године ће се, 5. и 6. новембра, у Суботици, први пут организовати и саветодавни дани за заинтересоване кориснике права и осигуранике поменутих институција пензијског осигурања Србије и Мађарске. У последњој недељи новембра у Београду ће бити организован и једнодневни састанак директора Централне управе Националног пензијског осигурања Мађарске и Завода за социјално осигурање.

Стручном састанку у Новом Саду са српске стране присуствовали су Александра Банић, саветник директора Републичког фонда ПИО, Зорка Рмуш, помоћник директора Покрајинског фонда ПИО, Чедомир

Француски, директор Сектора за остваривање права из ПИО у Дирекцији ПФ ПИО, Миле Ћулибрк, начелник Одељења за ПИО применом међународних уговора Дирекције ПФ ПИО, Милена Тодоровић, саветник за примену међународних угово-

вођење и представили су им прописе из ове области, а било је речи и о организацији Републичког фонда ПИО као посебног правног лица за обавезно социјално осигурање. Експерти из мађарског фонда такође су на квалитетан начин информирани

с циљем размене искустава и бољег упознавања наших система пензијско-инвалидског осигурања. Наравно, никаквих посебних проблема немамо ни у примени тренутно важећег споразума са Мађарском. Наши корисници права који су пензију

Разговор наших и мађарских стручњака из области пензијског осигурања

ра у области ПИО Завода за социјално осигурање, и Валерија Варга, преводилац за мађарски језик у Филијали РФ ПИО Суботица. Мађарску делегацију чинили су др Ференц Хорват, директор Владине канцеларије за област Чонград за пензијско осигурање у Дирекцији Сегедин, др Јудит Солтец Чабане, шеф Одељења за исплату пензија у Будимпешти, др Магдолна Торок Сапине, шеф Одељења за пензије у Сегедину, и Анико Чирок Балонје, шеф Одељења за усаглашавање података и процену у Сегедину.

Према речима Александре Банић, састанак у Новом Саду имао је карактер међусобне размене информација о системима ПИО обе земље. Наши стручњаци су гостима изложили који органи у Републици Србији су укључени у креирање система ПИО и његово спро-

сали наше стручњаке о систему пензијског осигурања у својој земљи, и подсетили да је од 1. јануара 2012. године у Мађарској инвалидско осигурање смештено из пензијског у систем здравственог осигурања.

– Ови контакти водиће ка једној доброј и конструктивној сарадњи између носилаца осигурања у Србији и Мађарској и примени Споразума без већих спорних ситуација, а све у интересу корисника права и осигураника – оценила је ефекат састанка Александра Банић.

Чедомир Француски је поновио да је и даље у примени Споразум између Владе Републике Мађарске и ФНРЈ из педесетих година прошлог века.

– Нови споразум је урађен али није ратификован, и ускоро очекујемо његову ратификацију у обе земље. Због тога су и наши контакти интензивирани ове го-

остварили применом овог споразума, а има их између 500 и 550 (највише са територије Војводине), остварили су своја права на исти начин као и остали носиоци сразмерних ино пензија који су радили у другим земљама – рекао је Чедомир Француски.

Др Ференц Хорват је нагласио да је састанак био користан за стручњаке из обе земље. Мађарској страни је посебно био користан, јер они очекују да ће пријемом Србије у ЕУ бити повећана миграција становника између наших земаља, те им је веома важно да због тога боље упознају наш пензијски систем.

Милена Тодоровић је истакла да је састанак протекао у квалитетној радној атмосфери, а похвалила је и одличну организацију овог билатералног међународног скупа стручњака из области ПИО.

Мирослав Мектеровић

СССС обележио Празник рада

Симболичним окупљањем у Београду, Савез самосталних синдиката Србије обележио је 1. мај и 110 година постојања синдикалног организовања у Србији. Пред више хиљада синдикалних активиста и грађана указано је на сиромаштво, социјалну неправду, угрожена права радника и незапосленост. На скупу је указано и на мобинг и отпуштање, уз податак да је само у јануару и фебруару ове године око 30.000 људи остало без посла, а да је око 800.000 зва-

нично незапослених грађана. Председник Савеза самосталних синдиката Србије, Љубисав Орбовић, рекао је пред почетак скупа да је уништење српске привреде довело до тога да радници губе радна места и да имају све мање права. Он је истакао да је највећи проблем апатија грађана и да је циљ протеста да се она прекине и подигне морал радницима. Скуп је завршен читањем прогласа и шетњом кроз центар Београда.

Бесповратна средства за предузетнике

У Скупштини града Крагујевца потписано је петнаест уговора о додели бесповратних средстава за будуће предузетнике. Они ће из градског буџета добити 200.000 динара у виду опреме коју ће искористити за започињање сопственог посла.

Средства су бесповратна под условом да предузетник не затвори своју радњу или предузеће у наредне две године и не прода добијену опрему. У локалној самоуправи кажу да град Крагујевац већ осам година додељује средства за започињање сопственог посла, а до сада је одобрено 670 грантова. Анализе пословања показују да су овако покренута предузећа успешна јер је њихова одрживост око шездесет одсто.

Обележен Дан Народног музеја

Поводом Дана Народног музеја, 10. маја, у Атријуму те установе отворена је изложба „Nobody is perfect“. Карикатура у делима југословенских уметника из збирке Народног музеја у Београду“ ауторке Гордане Станишић.

Из фонда Збирке цртежа и графике ју-

гословенских уметника 20. века јавности је први пут представљен избор од готово 130 радова више од 20 уметника са бивших југословенских простора. Изложене су карикатуре настале у распону од прве деценије прошлог века до времена после Другог светског рата, а најзаступље-

нији је међуратни период током кога се највише стварало и када се карикатура развила и еманциповала као самостална и зрела уметничка форма специфичног визуелног израза и комуникације.

Посетиоци ће поставку моћи да погледају до 23. јуна.

ТОС-у главна награда на сајму у Будви

На Међународној туристичкој берзи и сајму туризма, опреме за хотелијерство и угоститељство МЕТУБЕС недавно одржаној у Будви, Туристичка организација Србије освојила је главну награду – Ехро Trophy 2013.

Основни симболички и тематски оквир наступа ТОС-а било је обележавање 1.700 година од доношења Миланског едикта, па је окосницу промоције туристичке понуде Србије представљало њено културно благо. Жири је истакао да Туристичка организација Србије на свом штанду „тачно зна шта промовише, сигурно влада знањима и вештинама савремене маркетинг комуникације и без грешке подешава своје деловање преференцијама потенцијалних корисника њихових услуга“.

На штанду ТОС-а, који је био изузетно запажен, представиле су се туристичке организације Србије, Београда, регије Западна Србија, Војводине и Новог Сада. Интересовање посетилаца за одмор у Србији било је много веће него претходних година.

„Меркур” шампион здравственог туризма југоисточне Европе

Специјална болница „Меркур” из Врњачке Бање добитник је награде Шампион здравственог туризма југоисточне Европе. Ово признање „Меркуру” је додељено у оквиру манифестације „Златно туристичко срце” земаља југоисточне Европе, која је 26. априла одржана у хотелу „Палас” у Београду.

У оквиру свог представљања „Меркур” је за све присутне уприличио бо-

гат мени са мноштвом специјалитета карактеристичних за његову кухињу, али и презентацију актуелне понуде за предстојећу сезону.

„Златно туристичко срце” је манифестација која за циљ има унапређење угоститељства и туризма на простору југоисточног Балкана, а ова интернационална признања додељују се најбољима у 12 категорија.

Девети мај – Дан Европе

У Србији је низом манифестација обележен 9. мај, Дан Европе. Прославе су организовали Делегација Европске уније, амбасаде чланица ЕУ и Влада Републике Србије.

Поводом шездесеттворогодишњице ЕУ, у Београду и другим градовима Србије припремљени су различити програми намењени свимзрастима. Организована је дебата са шефом Делегације ЕУ у Србији, Венсаном Дежером, и српским министром просвете, науке и технолошког развоја, Жарком Обрадовићем, за средњошколце, затим

ЕУ Инфо дан, Европски филмски фестивал, изложба стрипа на тему „Србија и ЕУ“, цртање на тему Европе за најмлађе и концерт Рамба Амадеуса. Поред Београђана, у изложби стрипа током маја моћи ће да уживају и грађани Лесковца и Сомбора, док ће део репертоара савременог европског филма крајем маја бити приказан и у Новом Саду и Нишу.

Деветог маја обележен је и Дан победе над фашизмом. Тог дана 1945. године Немачка је капитулирала, чиме је у Европи завршен Други светски рат.

Исплата пензија

Исплата првог дела априлских примања пензионерима из категорије запослених почела је 10. маја.

Пензионери самосталних делатности примили су целе априлске пензије 30. априла, а војним пензионерима и бившим пољопривредницима априлске пензије исплаћене су 8. маја.

Јубиларна Ноћ музеја

Јубиларна десета Ноћ музеја биће одржана 18. маја, када ће програме припремити више од 150 културних установа у 68 градова и места Србије.

Организатори најављују да ће овогодишња манифестација упркос великим проблемима и кризи која погађа културу бити свечанија и другачија, а програм бољи у односу на претходне године.

У Београду ће програми бити организовани на 60 локација, више од половине садржаја публици ће бити приказано премијерно, док ће остали бити освежени посебним прилозима. Манифестацију ће отворити спектакл на отвореном „Мала фабрика ефеката“, који ће бити организован на Калемегдану уз помоћ амбасаде Немачке.

У Новом Саду ће на 35 локација бити организоване премијерне поставке, а у Ноћи музеја ће сви заинтересовани моћи да уживају и у Нишу, Крагујевцу, Суботици, Лесковцу, Шапцу, Књажевцу, Горњем Милановцу, Чачку, Прокупљу, Новом Пазару, Кикинди и другим градовима и местима у Србији.

Нови Сад: помоћ за децу из Дечјег села

Прва студентска хуманитарна фондација у Србији „Осмех на дар“ недавно је организовала ускршњу акцију прикупљања помоћи за децу из Дечјег села у Сремској Каменици. У оквиру акције је уприличена хуманитарна журка у Новом Саду на којој је прикупљено око 70.000 динара.

Део новца је утрошен за организовано дружење са 33 малишана из Дечјег села на новосадском Штранду током којег су студенти и деца учествовали у спортистким такмичењима, а остатак је предат

Дечјем селу за реализацију пројекта „Јачање породице“. Циљ овог пројекта је да се смањи број одвајања деце од биолошке породице, уз подршку међународне организације СОС Дечјих села.

Фондацију „Осмех на дар“ основали су студенти Правног факултета у Београду 2009. године, да би помогли сиромашној, болесној и деци са инвалидитетом. У раду фондације учествују студенти неколико универзитета међу којима је и новосадски.

Петнаеста „Свадба за маштање“

Традиционално колективно венчање у Београду под називом „Свадба за маштање“ ове године ће се одржати 18. маја, када ће судбоносно „да“ рећи рекордна 222 пара.

Ова манифестација под покровитељством Скупштине града Београда одржава се 15. годину заредом, а у њој ће учествовати парови из свих крајева Србије, као и из бивших република СФРЈ, Аустрије,

САД, Канаде. „Свадба за маштање“ почеће великим балом испред хотела „Москва“, након чега ће се младенци упутити ка Старом двору, где ће се обавити чин венчања.

Церемонија венчања је бесплатна, младе добијају венчанице, а младенцима је обезбеђен и попуст од 50 одсто на додатне услуге, прославу у ресторанима у Скадарлији, као и други вредни поклони.

СКУПШТИНА ГРАДСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПЕНЗИОНЕРА БЕОГРАДА

Олимпијада пун погодак

У 2012. години у Београду је било 400.226 пензионера свих категорија, што је скоро четвртина укупног броја пензионера у Србији. Међу њима је највише пензионера из категорије запослених, чак 92,7 одсто, а

је на годишњој Скупштини Градске организације пензионера Београда, одржаној 10. маја.

Од 2008. године, када је основан, добровољни Фонд солидарности пензионера, заснован на принципима солидарности и

дисциплине, закључак је да су чланови апсолутно задовољни оним што им Фонд пружа: бескаматним позајмицама и животним осигурањем које практично имају на овај начин. До краја прошле године уписано је око две и по хиљаде чланова и њихов број додуше споро али стално расте, чуло се на седници.

Веома важна активност Градске организације пензионера јесте сарадња са управом града Београда, утемељена почетком 2010. године, којом је омогућено да се из градског буџета обезбеди новац за помоћ најсиромашнијим, болесним и инвалидним члановима организације.

У сарадњи са Савезом пензионера Србије Градска организација пензионера Београда је 2008. године организовала прву Олимпијаду спорта, здравља и културе трећег доба у Сокобањи, и до сада их је у овој бањи одржано пет. Број учесника је растао из године у годину, а интересовање за учешће је превазилазило капацитете смештаја. Пета Олимпијада је тако окупила 776 учесника у 142 екипе, углавном старијих од 60 година, и то из 78 општина и 27 округа Србије. Овогодишња, шеста Олимпијада биће одржана у Врњачкој Бањи и већ је именован организациони одбор који ради на припремама, речено је на седници Скупштине Градске организације пензионера Београда. **В. Анастасијевић**

Шеста
Олимпијада
спорта, здравља
и културе трећег
доба крајем
септембра
у Врњачкој Бањи

Ђуро Перић, председник,
и Василије Белобрковић,
секретар ГОП

по структури корисника пензија највише је старосних пензионера – око две трећине. Истовремено, Градска организација пензионера броји 145.286 чланова, што је 36 одсто укупног броја корисника пензија. Ни они који су учлањени не плаћају редовно чланарину нити учествују у активностима организације, тако да је основни задатак за ову и наредне године не само омасовљавање, већ и активирање оних који су учлањени а не учествују ни на који начин у раду организације, истакнуто

самопомоћи, добро функционише. Фонд солидарности нема добитни, већ искључиво социо-хуманитарни карактер. Висина чланарине утврђена је на један одсто месечних примања пензионера, а користи се за исплату пуне пензије породици преминулог члана, за краткорочне бескаматне позајмице, а после 100 месечних уплата члан Фонда има право на потпуни повраћај уплаћених средстава. На основу четворогодишњег рада Фонда солидарности и уз примену строге финансијске

СССВ ОБЕЛЕЖИО СВЕТСКИ ДАН БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Нереална званична статистика

Чланови Савеза самосталних синдиката Војводине (СССВ) недавно су уличном акцијом „У сусрет 28. априлу“ обележили Светски дан безбедности и здравља на раду. Синдикални активисти су испред новосадског Радничког дома делили информативни материјал суграђанима и са њима разговарали о условима рада и безбедности на њиховим радним местима.

Статистички подаци Светске здравствене организације показују да је број жртава на раду већи од два милиона годишње, а да број несрећа без смртог исхода премашује 260 милиона.

У Србији је, по званичним подацима, у 2012. години шест особа изгубило живот услед повреда на раду, а 6.765 их је повређено.

Дељење летака у Новом Саду

Томислав Стајић, секретар СССРВ, нагласио је да је Закон о безбедности и здрављу на раду одличан, али да је његова примена у пракси недовољна.

– Статистички подаци званичних институција нису реални, јер

се многе болести и несреће на раду не пријављују због великог обима рада на црно, као и због непостојања јединственог система евиденције повреда на раду – истакао је Стајић, и додао да се процењује да годишње страда

око 40 људи, а да око 60.000 буде лакше и теже повређено.

У Савезу самосталних синдиката Војводине се надају да ће ова и сличне акције мотивисати раднике, послодавце и надлежне државне органе да се кроз социјални дијалог осигурају бољи услови рада, безбеднија и здравија радна места.

Акцији је присуствовао и Живојин Стоиљковић, председник синдикалне организације Фабрике цемента „Лафарж“ из Беочина, којој је Министарство рада, запошљавања и социјалне политике недавно доделило „Повељу 28. април“, признање за допринос, резултате и заслуге постигнуте у области безбедности и здравља на раду.

Д. Кораћ

Знатно увећан број чланова

Изборна скупштина Уније послодаваца Војводине којој су, поред 50 делегата, присуствовали и Небојша Атанацковић, председник Уније послодаваца Србије, и Славенко Грегуревић, потпредседник Скупштине УПС, одржана је 23. априла на Факултету за менаџмент у Сремским Карловцима.

На седници су бирани нови чланови овог тела, као и чланови Управног и Надзорног одбора, а за председника Скупштине поново је изабран досадашњи председник проф. др Душан Ристић. Потпредседник је Милан Гутић, власник компаније „Инстел инжењеринг“ из Новог Сада, а Славко Новаковић, први човек новосадског Удружења занатлија, поново је изабран на место потпредседника УПВ за Бачку.

Усвојени су извештаји о раду и пословању, те финансијском пословању за 2012. годину, измене Статута које је детаљно образложила директорка УПВ, Миљана Стојишић Стојановска, и планови рада за наредни период. Донета је и Стратегија развоја Уније за период од 2013. до 2016. године, којом је одређен даљи правац развоја ове репрезентативне организације послодаваца Војводине.

Станко Крстин, председник Уније послодаваца Војводине, која у чланству има око 30.000 привредних субјеката са скоро 70.000 запослених, истакао је да се од маја 2010, када је основана, она позиционирала као независан партнер властима и синдикатима у

АП Војводини, као представник послодаваца у социјалном дијалогу и учесник у креирању привредног амбијента Покрајине. У том периоду учлањено је 450 нових привредних субјеката са више од 10.000 запослених, основане су две нове локалне канцеларије – у Руми и Зрењанину, и пет нових социјално-економских савета (Сомбор, Ада, Врбас, Стара Пазова, Рума). Недавно су чланови УПВ представили и студију „Оцена стања у привреди Србије“, у којој су предложили мере за побољшање привредног амбијента у земљи.

– У овом периоду пружали смо савете и стручну помоћ нашим члановима, водили трипартитни дијалог у социјално-економ-

ским саветима на републичком, покрајинском и локалном нивоу, организовали смо састанке наших чланова са представницима министарстава. Недавно смо организовали састанак више од 100 наших привредника са Млађаном Динкићем, министром финансија и привреде у Влади Републике Србије – рекао је Станко Крстин. Према његовим речима, остварена је изузетно плодна сарадња са државним институцијама (НСЗ, Инспекцијом рада...), са коморама и образовним установама. Планови су да се у наредном периоду оснују социјално-економски савети у свим војвођанским општинама.

М. Мектеровић

КОМИСИЈА УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА О СТАТУСУ ЖЕНА

И даље дискриминисане

Судећи према Декларацији о елиминацији свих облика дискриминације жена (1979), Мапуто протоколу (2003), Општој препоруци број 27 документа CEDAW (2010) и трећем ставу Универзалне декларације о људским правима (1948), рекло би се да су права жена свих животних доба заштићена. Истраживања, међутим, говоре супротно.

Када се жена било које животне доби суочи са кршењем својих права кроз финансијско, психичко, физичко или вербално злостављање, то се одражава и на чланове њене породи-

це, а насиље, злостављање и дискриминација жена старијих од 49 година и даље су најчешће невидљиви, оцењено је на педесет седмом заседању Комисије Уједињених нација о статусу жена (CSW).

Заседање је одржано од 4. до 12. марта ове године у Њујорку, а тема 57. сесије била је „Елиминација и превенција свих облика насиља над женама и девојчицама – обећање је обећање“. Као један од значајних проблема комисија је разматрала невидљивост и непознавање насиља над женама старијим од 49 година

и недостатак статистичких података и истраживања насиља над старијим женама, иако су многе од њих потенцијално суочене са животом испуњеним насиљем и дискриминацијом.

Према подацима организације Уједињених нација Women Watch, више од 603 милиона жена живи у земљама у којима насиље у породици и даље није злочин. Жене широм света су свакодневно физички, емоционално, вербално, финансијски и психички злостављане, а чак 70 процената свих жена на свету суочи се и са сексуалним насиљем.

Иако жена ни у једном животном добу није имуна на злостављање, и даље занемарљив број независних организација прикупља податке о женама старијим од 49 година, што значи да се не виде питања која су за њих везана као да их њихове године лишавају права која треба бранити.

На заседању CSW је наглашено да докле год владе не препознају да се насиље над старијим женама догађа свакодневно, и док се перцепција друштва према старијим женама па и самих жена не промени, неће се променити ни статистички подаци. Оцењено је као неопходно да се измене и допуне постојеће националне и међународна легислатива, а да у законима експлицитно морају да се помињу „жене свих животних доба“.

Ј. Оцић

Обележен значајан јубилеј

Геронтолошко друштво Србије је стручно-научна и социјално-хуманитарна организација која се бави истраживачким и пројектним активностима, учествује на трибинама значајних организација посвећених старијима, афирмише геронтолошку проблематику у медијима, сарађује са установама важним за старе људе. Друштво постоји већ пуних 40 година, а јубилеј је обележен слоганом „Старење становништва Србије – изазов за друштво и културу“.

О активностима ГДС-а у прошлој години разговарали смо са др Милошем Немањићем, председником ове организације.

– У 2012. смо, поред два броја часописа „Геронтологија“, објавили и Зборник радова са научног скупа „Интелектуални потенцијал Србије у трећем животном добу“ одржаног крајем октобра 2011. У фебруару 2012. на Првом сајму социјалне заштите, који је организовало Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, ГДС је имао промотивни штанд. А у јуну је, на позив Друштва, на Коларчевом народном универзитету угледни имунолог из САД, др Јанко Николић, одржао предавање „Биологија старења“. Били смо веома ангажовани у Савету за питања старења и старости

Милош Немањић

Владе Републике Србије, како на седницама Савета, тако и у активностима Радне групе коју је Савет формирао. Крајем октобра, месеца посвећеног старијима и солидарности са њима, ГДС је, у сарадњи са Црвеним крстом, организовао трибину „Геронтологија у Србији 2012 – и шта даље“ – каже Милош Немањић.

У прошлој години завршен је и значајан

истраживачи пројекат „Културни активизам старих у Србији“, који је иницирало Геронтолошко друштво Србије и у чијем осмишљавању и спровођењу је учествовао и др Милош Немањић.

– Од 2009. године, сваког 21. децембра, у сарадњи са Институтом за педагошка истраживања, организујемо научну конференцију на тему „Однос младих према старима“, на којој је прошле године било 28 учесника. Треба споменути и учешће чланова нашег Управног одбора, председника, потпредседнице и секретара на више скупова које су уприличиле друге организације, посебно оне из Мреже Хуманас, Црвени крст, Amity. Током 2012. медијска пажња према ГДС, али и ка осталим актерима на геронтолошком пољу, била је већа него претходних година, нарочито у време обележавања неких значајних међународних датума, као што је Међународни дан старијих или Међународни дан волонтера. Чести смо гости и у емисији Радио Београда I „Доживети стоту“ – подсећа Милош Немањић.

Чланови Управног одбора ГДС-а често учествују на трибинама удружења пензионера, дневних центара и клубова у Београду и широм Србије.

Ј. Оцић

СКУПШТИНА САВЕЗА СЛЕПИХ ВОЈВОДИНЕ

Сента – нови члан

Савез слепих Војводине, који броји више од 3.600 чланова, одржао је 26. априла у Новом Саду седницу Скупштине. Осим 27 делегата, седници су као гости присуствовали и Милан Стошић, председник, и Лука Јоксимовић Барбат, секретар Савеза слепих Србије.

На Скупштини су усвојени извештај о раду, финансијски извештај и записник Надзорног одбора ССВ за 2012, као и Програм рада Савеза и финансијски план за 2013. годину. Бранислав Викторовић из Руме изабран је за новог члана Управног одбора ССВ, а Општинска организација слепих из Сенте постала је нови члан Савеза, па Савез слепих Војводине сада окупља укупно 12 општинских, међуопштинских и градских организација.

Представници Општинске организације Сента најавили су да ће ове године организовати међуна-

родни куглашки турнир за слепе и слабовиде и позвали колеге из других организација да учествују.

Владимир Панин, председник ССВ, истакао је да ова организација ради у све тежим финансијским условима и изразио незадовољство досадашњим учинком у примени Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом када су у питању слепи и слабовиди. Према њиховим подацима, само су у општини Инђија запослене три слепе особе, што је недовољно.

Светислав Радулов, делегат из новосадске организације, предложио је оснивање спортског савеза слепих на нивоу покрајинске организације, јер само тако могу да конкуришу код државних органа за финансијска средства за спортска такмичења и наступе. Према њего-

Владимир Панин (у средини)

вим речима, ни спортисти који су постигли завидне резултате на међународним такмичењима (шахисти) не могу да остваре погодности које држава даје спортистима са инвалидитетом јер је услов да су се такмичили преко неког клуба или савеза.

Милан Стошић, који је и председник националне организације ОСИ, заложio се за јединствени наступ свих организација ради доношења Закона о особама са инвалидитетом. Стошић је, након анализе садашњег положаја

слепих у друштву, најавио да ће Савез слепих Србије доставити Министарству културе и информисања елаборат са предлогом да се библиотеке слепих и слабовидих уврсте у јавне установе.

Лука Јоксимовић Барбат позвао је представнике свих организација слепих и слабовидих у Војводини да се информатички умреже, и да на нивоу републичке организације формирају јединствену базу података својих чланова.

М. Мектеровић

ПРОМОВИСАН СЕОСКИ ТУРИЗАМ ЗА ТРЕЋЕ ДОБА

Разноврснија понуда за пензионере

Удружење предузетника у сеоском туризму Србије, Градска организација пензионера и удружења општинских и гранских пензионерских организација Београда, уз подршку Туристичке организације Србије, уприличили су презентацију понуде у српским селима за летњу сезону са циљем да се предности овог вида туризма приближе припадницима трећег доба. Скуп су иницирале Славка Недељковић, из Удружења предузетника у сеоском туризму, и Радојка Нешић, секретар Градске организације пензионера Београда, а учествовали су и Радоје Станковић испред националне асоцијације туристичких агенција (YUTA), Мирослав Рађен из Туристичке организације регије Западна Србија, и представници туристичких организација Горњи Милановац, Косјерић и Кнић.

Поред локалних туристичких организација које у понуди имају сеоски туризам, представила су се и сеоска домаћинства чија је понуда, по садржају и условима боравка, намењена пре свега пензионерима.

– Резултати промета у туризму показују да је Србија апсолутно конкурентна иностранству, Златибор је у врху по посећености, а тренутно је посебно актуелна понуда археолошких налазишта. Село јесте у кризи и заборављено, али су капацитети повећани на 10.000 лежајева, од чега је половина категоризована код сеоских домаћинстава, а један број њих је своје програме прилагодио пензионерима. Туристичка понуда сеоског туризма Србије гарантује разноликост, јер постоји могућност да се борави у типичној

сеоској шумадијској кући, али и у етно ватима или салашима у Војводини. Доста се радило на едукацији особља и развоју садржаја – објаснила је Славка Недељковић из Удружења предузетника у сеоском туризму.

Са представљања понуде у српским селима за летњу сезону

Она је предложила да се активности у којима пензионери учествују у својим општинским организацијама, као што су бројне радионице, одржавају и на другим локацијама, баш у оквиру сеоских домаћинстава, и истакла да се на сарадњи сеоских домаћинстава и пензионерских организација већ ради.

Туристичка организација Србије је за крај маја најавила кампању која промовише не само сеоски туризам, него све крајеве и места које Србија нуди за летњу сезону (језера, планине, реке), као и манифестације

и бројне друге садржаје (активан одмор, здравствену превентиву у бањама). У ТОС-у кажу да сеоски туризам није у довољној мери промовисан и да домаће тржиште није довољно упознато са његовим могућностима, па су зато оваква представљања веома добра и потребна.

Ј. Оцић

НА ОПШТИНИ НОВИ БЕОГРАД

Бесплатни програми за пензионере

За своје пензионере општина Нови Београд однедавно организује различите бесплатне програме. Бесплатно здравствено саветовалиште уз стручне медицинске прегледе лекара најстаријима је доступно од фебруара ове године. Саветовалиште се организује друге суботе у месецу у термину од 8 до 12 часова у просторијама општине. Такође, друге суботе у месецу за најстарије Новобеограђане организују се бесплатне позоришне представе – монодраме, са почетком у 12 часова. Најновији бесплатан програм намењен пензионерима јесу дневни излети

које ова београдска општина организује од априла. Уз стручну помоћ туристичког водича најстарији ће сваког првог викенда у месецу имати прилику да обилазе атрактивне туристичке локације по Србији.

Пријављивање пензионера за ове бесплатне програме траје целе године, према расположивим капацитетима, а врши се попуњавањем пријавног формулара у просторијама Сервисног центра у згради општине.

Поред бесплатних програма намењених пензионерима, Нови Београд се побринуо и за најмлађе, којима су намењене бесплат-

не школе пливања, кошарке, одбојке, затим школе глуме, плеса, сликања и певања, као и часови страних језика за средњошколце. Бесплатни програми организују се и за жене и родитеље са децом. Реч је о бесплатној рекреацији која се одржава два пута недељно у вечерњим терминима у сали Спортског центра „11. април“, а посебне категорије чине породиље, жене до 40 година и жене старије од 40. Новобеограђани се о овим програмима могу детаљније информисати ако позову Сервисни центар на број телефона 011/7850-785.

В. Кадиф

Одмор од тешке хране

Пита од паленте и туњевине

Састојци: 350 г паленте, 400 г парадајза из конзерве, конзерва туњевине, 200 г благог сремског сира, 50 г црних маслина, веза першуна, мало тимијана, со, бибер, уље.

Начин припреме: скувати паленту. Подмазати уљем тепсију у којој ће се пећи. У паленту умешати сецкани першун и тимијан, а затим је сипати тако да се подигне мало и по ивицама. Парадајз изручити из конзерве, крчкати га 10-15 минута, па га сипати преко паленте. На то распоредити туњевину (оцеђену од уља), а на њу сир и исецкане маслине. Пећи у рерни загрејаној на 200 степени да лепо порумени, око 25 минута.

Напомена: у парадајз се може додати исецкана љута папричица. Уместо тимијана може се ставити босиљак.

Лагана чорба од кромпира и сира

Састојци: 1 кг кромпира, 800 г разног поврћа за чорбу, 2 коцке супе од поврћа, 150 г свежег мање масног сира, бибер, пар виршли.

Начин припреме: кромпир очистити и исећи на коцке. Поврће такође очистити, уситнити и додати кромпиру. Налити са два литра воде. Додати коцке супе и кувати око 15-20 минута, да поврће омекша. Скувано испасирати у крем. Виршле исећи на колутове. Вратити чорбу да још мало прокува, додати виршле и кувати још пет минута. У мало чорбе умешати сир па вратити у остатак чорбе. По жељи додати бибер и још неки зачин.

Салата од ђумбира и шаргарепе

Састојци: 500 г шаргарепе, мањи корен ђумбира, лимун, поморанџа, чаша јогурта, 100 г сувог грожђа, 500 г кукуруза шећерца, 50 г ораха, со, бибер.

Начин припреме: суво грожђе прелити врућом водом да мало одстоји. Ђумбир ољуштити и ситно изрендати у чинију. Лимун и наранџу опрати, осушити, по половину коре од сваког изрендати, а сок исцедити и додати ђумбиру. Додати јогурт и оцеђено суво грожђе. Шаргарепу очистити, изрендати, а орах исецкати, па и то сипати у чинију. На крају додати кратко обарен и оцеђен кукуруз шећерац и зачине. Све лагано измешати и ставити у фрижидер до служења.

Напомена: по жељи се може додати и кашика меда.

Припремила: Софија Доминиковић

Зачинске биљке на тераси, у башти

Није потребно много труда па да ваша тераса или један кутак у дворишту постану оаза зачинског биља. Зачинске биљке воле топло време, али не претерано излагање сунцу. Највише им одговора температура од 18 до 26 степени. Ако их негујете у саксији, потребно је чешће заливање због мале количине земље. Сада је право време да се у дворишту опробате у аранжирању зачинског биља.

Избор биљака је прави спектар различитих зачина, а најпознатији су жалфија, першун, мирођија, босиљак, рузмарин, мајчина душица, оригано, тимијан, лаванда, естрагон...

Жалфија: у мају се пресађује на отворено. Жбуна се, тако да треба оставити размак између биљака. Користи се у јелима, али и за справљање чајева.

Першун: двогодишња биљка. Лист першуна је применљив у сваком јелу, а користи се и за чај, нарочито је добар за уринарне упале.

Мирођија: воли нађубрено земљиште. Сади се од априла до јуна и сама се размножава и шири.

Босиљак: примењује се као зачин у разним кухињама света. Воли воду па га треба често заливати. Користи се и као чај, за инхалацију код прехладе.

Рузмарин: жбунаста декоративна биљка. Користи се у малим количинама јер је јак зачин.

Мајчина душица: вишегодишња биљка која с временом губи од своје ароматичности, па након неког времена треба засадити нову. Веома применљива у различитим јелима, а користи се и за чај.

Оригано: воли сунце, сади се у пролеће. Чест је у италијанској и азијској кухињи.

Тимијан: специфичног мириса и укуса.

Лаванда: жбунаста биљка прелепог ситног љубичастог цвета. Осушени цветови користе се против мољаца.

Естрагон: вишегодишња биља, може да нарасте и до 1,5 м. Воли сунчано место, користи се свеж или осушен.

Сигуран начин да се сачувају зачинске биљке јесте сушење. У свежем стању могу се чувати у фрижидеру неколико дана, а ако се замрзну, трајаће и до шест месеци.

Основни Office Toolbar (11)

Опција Layout

Ову опцију користимо за селектовање табеле, подешавање карактеристика редова и колона табеле, убацивање и брисање редова или колона табеле, спајање ћелија табеле, поравнање текста у ћелијама табеле, сортирање података у табели итд.

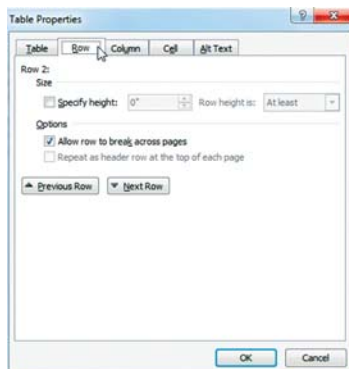
Палета Table

Састоји се из икона:

Икона	Име	Користи се за:
	Select	селектовање целе табеле, колона, редова или ћелија;
	View Gridlines	приказивање или уклањање мреже која се налази иза оквира табеле (да бисмо видели мрежу, морамо да склонимо оквире);
	Properties	приказивање карактеристике табеле и подешавање карактеристика редова, колона, ћелија или целе табеле.

Задавање висине реда табеле

Поступак је:

1. маркирамо ред коме желимо да мењамо висину;
2. на палети **Table** кликнемо на икону **Properties**;
3. на екрану ће се појавити прозор **Table Properties**;
4. кликнемо на картицу **Row**;
5. чекирамо поље **Specify height**, па стрелицама бирамо тачну висину у инчима или сантиметрима;
6. на опцији **Row height is** бирамо:

а) **At Least** – уколико желимо да редови никада не буду мањи од вредности коју смо задали, али могу бити већи;

б) **Exactly** – уколико желимо да редови буду високи баш онолико колико смо им задали;

7. уколико чекирамо опцију **Allow row to break across pages**, дозволићемо реду да се раздвоји на стране;

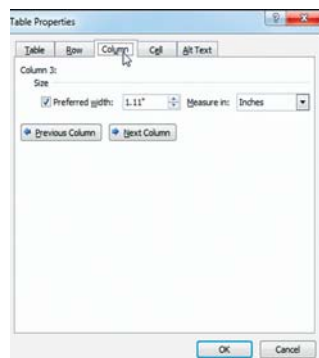
8. уколико чекирамо опцију **Repeat as header row at the top of each page**, ред заглавља ће се понављати као ред заглавља сваке странице;

9. кликнемо на дугме **OK**.

Задавање ширине колоне табеле

Поступак је:

1. кликнемо мишем било где у колони коју желимо да мењамо;
2. на палети **Table** кликнемо на икону **Properties**;
3. на екрану ће се појавити прозор **Table Properties**;
4. кликнемо на картицу **Column**;
5. кликнемо на поље **Preferred width**, па стрелицама бирамо тачну ширину;

6. поред поља **Measure in** бирамо да ли ћемо ширину радити у сантиметрима (инчима) или процентима;

7. кликнемо на дугме **OK**.

Палета Rows and Columns

Састоји се из икона:

Икона	Име	Користи се за:
	Delete	брисање делова табеле или целе табеле. Када кликнемо на стрелицу испод иконе Delete, видећемо да можемо да обришемо ћелију (Delete Cells), колону (Delete Columns), ред (Delete Rows) или целу табелу (Delete Table);
	Insert Above	убацивање реда изнад маркираног реда;
	Insert Below	убацивање реда испод маркираног реда;
	Insert Left	убацивање колона са леве стране од маркиране колоне;
	Insert Right	убацивање колона са десне стране од маркиране колоне.

Када левим тастером миша кликнемо на стрелицу која се налази у десном доњем углу палете **Rows & Columns**, на екрану ће се приказати прозор **Insert Cells**. У њему можемо да:

Shift cells right – померамо маркиране ћелије удесно;

Shift cells down – померамо маркиране ћелије надоле;

Insert entire row – убацимо цео ред изнад маркираног;

Insert entire column – убацимо целу колону испред маркиране.

Палета Merge

Састоји се из икона:

Икона	Име	Користи се за:
	Merge Cells	спајање селектованих ћелија у једну;
	Split Cells	раздвајање селектованих ћелија у више нових ћелија;
	Split Table	раздвајање табеле у две табеле (селектовани ред ће постати први ред нове табеле).

Спајање селектованих ћелија у једну

Поступак је:

1. маркирамо ћелије које желимо да спојимо у једну (између ових ћелија линије ће бити уклоњене);
2. кликнемо на икону **Merge Cells**.

Раздвајање селектованих ћелија у више нових ћелија

Поступак је:

1. маркирамо ћелију коју желимо да поделимо на више поља;
2. кликнемо на опцију **Split Cells**;
3. упишемо број редова и колона којим желимо да поделимо ту ћелију;
4. кликнемо на дугме **OK**.

Предраг Јовановић

Наставиће се

ДЕВЕТ ГОДИНА РАДА УДРУЖЕЊА ЗА НЕГОВАЊЕ ТРАДИЦИЈЕ „ИЗВОР” ИЗ КЊАЖЕВЦА

Традицијом у Европу

Удружење има 90 чланова разних професија и доби који се труде да сачувају и свету покажу народно стваралаштво свог краја

Удружење за неговоње традиције „Извор” из Књажевца основано је 2005. године и за девет година постојања бавило се израдом сувенира, неговањем традиционалне кухиње, народног говора и појања, али и хуманитарним радом и едукацијом младих како да препознају и очувају традицију. Удружење сада броји 90 чланова, заједно са „истуреним одељењем” у селу Ћу-

штица, а они су разних професија – има домаћица, радника, учитеља, банкара, лекара. Подједнако су заступљене жене и мушкарци.

– Наше удружење сваке године учествује на етно фестивалу „Молитва под Миџором” у Балта Берилловцу са изложбом сувенира и представљањем традиционалних јела овог краја, као и на манифестацији „Петровданско виђење” у Ћуштици код Калне. Чланови „Извора” сваке године за дан општине Књажевац приређују етно модну ревију и изложбу старе керамике – каже

председница удружења Љиљана Михајловић.

Учествовали су, заједно са још двадесетак организација, и на сусретима етно удружења и асоцијација Србије „Традицијом у Европу”, који су такође одржани у Књажевцу, а представили су се и на многим другим културним манифестацијама. Поред осталих активности, Удружење је у новембру прошле године организовало и такмичење у изради српског обредног пешкира, током којег су ученици основних школа израдили и изложили три стотине пешкира. Ову манифестацију „Извор” је организовао у сарадњи са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде, општином Књажевац, Туристичком организацијом, Завичајним музејем, Народном библиоте-

ком „Његош”, и књажевачким Етно центром и Домом културе.

Прошле године отворена је и продавница сувенира на Старој планини, а у центру Књажевца се налази поставка на којој су изложени стари предмети и ношње, сувенири и чувене дво-прећне чарапе, по којима је овај крај познат и ван граница наше земље. Плетењем ових чарапа, према речима Љиљане Михајловић, данас се баве и млади, и то је добро да се не заборави традиција, али и да страни гости могу да упознају културно наслеђе нашег народа.

Удружење „Извор”, како каже његова председница, увек је на услузи свом граду и туристичкој организацији у представљању овог краја у Србији али и ван граница наше земље.

Драгић Ћорђевић

ПЕТОРИЦА НИШЛИЈА НА ПОКЛОНИЧКОМ ПУТОВАЊУ ДУГОМ 570 КИЛОМЕТРА

Бициклима до Хиландара

На путовање до Хиландара, дуго 570 километара, петорица Нишлија кренула су бициклима. Путовање у част Миланског едикта започели су испред цркве Светог Пантелејмона која је, као и Хиландар, задужбина Стефана Немањића. На пут су, уз благослов владике нишког Јована, кренули Бојан Ливадић, Миодраг Анђелковић, Милан Раду-

ловић, Иван Пешић и Дејан Милић. Кажу да су се за ово путовање припремали шест месеци и потпуно су сигурни у своје физичке способности.

– Годишњица Миланског едикта је догађај који се слави једном у сто година и као Нишлије хтели смо да дамо допринос том значајном датуму. У Нишу су често дочеки-

вани појединци или екипе на пропутовању до Хиландара, а нико из нашег града се до сада није одлучио на такав корак, па је било време да се уради нешто на том пољу – причају ходочасници који ће на Хиландару остати два дана. Они, како је ред, носе поклоне али и новчана средства за његово об-
Љ. Г.

Шахом против депресије

Ових лепих пролећних дана посетили смо пиротски клуб пензионера, једини кутак где најстарији Пироћанци међусобно могу да причају своје животне приче и интересантне догађаје, као и да одиграју партију шаха, таблица или домина.

У клубу влада ред и тишина, без дуванског дима, и ту људи поштују кућни ред. Једино се чује померање фигура по већ дотрајалим шаховским таблама, где ривали свакодневно одмеравају вештину на 64 поља. Чује се и понеко стручно мишљење „кибицера“ да је неки од шахиста могао да повуче прави потез и „матира“ противника...

Док траје игра, онај ко губи не испољава љутњу, а победника не хвата еуфорија. Уосталом, како нам рекоше Раде Матић и његов саиграч Станко Петро-

вић, који су привођили крају и пету партију, победник и није важан. А победе и партије се не броје. Важно је да се игра.

– Шах није само забава, већ и корисна игра која тера човека да дубоко размишља, што је за нас старије и те како корисно – кажу наши саговорници.

За столовима у другом углу посетиоци играју таблица или

уживају у игри домина. Од једног сталног госта у клубу чули смо да је за њега овде право место за психичко опуштање.

– Догодило ми се да једног јутра, после нервозе међу укућанима, бициклом кренем у клуб, где сам затекао катанац. Заборавио сам да је недеља, а то је једини дан када „Пензионерско“ не ради. Вратио сам се још нервознији и

схватио колико нам значи клуб – рекао нам је наш саговорник, који је чекао ред да одигра партију шаха са пријатељем.

Радно време клуба је од 9 до 17 часова, сваког дана, осим недеље. Просторије се користе и за разне прославе, рођенданске и друге забаве.

– Чинимо све, што се у пракси можда и не примећује, да омогућимо нашим члановима пријатнији боравак у нашој средини. Поред друштвених игра, овде могу да се освеже шољицом кафе или соком. Дан удружења, као и Дан жена и остале културно-забавне манифестације одржавамо у хотелу „Дијана“, због већег простора који доприноси још бољем расположењу – истиче Велимир Пејчић, председник Општинског и Округлног удружења пензионера.

Стево Панакијевски

Васкрс у Еко парку „Илина вода“

У крагујевачком Еко парку и ове године је одржана традиционална манифестација „Васкрс у Илиној води“. Ускршње дружење у овом парку дугогодишња је навика великог броја Крагујевчана који желе да празник

вашарска понуда: за најмлађе – шећерна вуна, јабуке у шећеру и балони, а за старије гулаш који се овде традиционално припрема.

На сцени „Никола Пашић“, уз фолклорне ансамбле, посетиоцима се представила и певачка

проведу у пријатном природном окружењу.

Пуцањ из трешњевог топа обељежио је почетак манифестације, није изостао ни обичај туцања ускршњим јајима, као ни права

група „Зора“. Ускршњем слављу придружили су се и чланови Коњичког клуба „Крагуј“, који су организовали возњу фијакерима од Еко парка, кроз центар града, до хиподрома. **М. С.**

ДУЖИ ЖИВОТНИ ВЕК ЗНАЧИ И ДУЖИ ВОЗАЧКИ СТАЖ

Стогодишњаци за воланом

Горња старосна граница није прописана законом,
али рестрикције се намећу по природи ствари

Американац Џорџ Расел Велер провео је живот у анонимности обичног грађанина, да би у својој 86. години доспео у националне, а и светске вести као виновник несреће у којој је десет особа изгубило живот, а више од 60 било повређено. Грешком притиснувши гас уместо кочнице, успаничени возач је људе буквално покосио улетевши у пуној брзини у масу на пијаци у Санта Монике.

Тако је Велерово име постало синоним за небезбедног возача у позним годинама и неизбежно се истиче као аргумент у многобројним расправама о томе треба ли и може ли се нормативно прописати старосна подобност за управљање возилом.

Мисли се, наравно, на горњу границу која тренутно практично нигде не постоји, док је у случају почетника ситуација мање-више уједначена. У највећем броју земаља право на возачку дозволу стиче се са 18, евентуално са 17 година, уз надзор старијег возача (то је новина и у нашем закону), а у САД и Канади је и 16-годишњацима допуштено да седну на возачко место.

Али, једном за воланом не значи и доживотно за воланом. Дође човек у године када једноставно више није у пуној форми за вожњу чак и ако му је здравље релативно

очувано. Рекло би се да ту нема ничег спорног, али само начелно.

У свакодневном животу сви знамо за случајеве када се у породицама води прави аутомобилски рат и кључеви се отимају не од обесног тинејџера који би да колима одјури негде у ноћ, уз опасност да успут нешто и попије, већ од тврдоглавог оца у озбиљним годинама кога је немогуће убедити да ни због себе, ни због других није више паметно ни безбедно да вози. Сугестије да би у свом брижно чуваном љубимцу на четири точка убудуће требало да буде само путник, а да волан препусти млађима, он заправо доживљава као увреду и девалвирање сопственог ауторитета.

Сличне примедбе је можда слушао, и није се на њих обазирао, и становник Лос Анђелеса који је, попут Велера, доспео у медије пошто је прошлог августа направио карамбол возећи кола. У близини једне основне школе изазвао је удес, срећом без фаталних последица, али са 11 повређених, од тога деветоро деце. Публицитету је свакако допринела чињеница да је неименованог возача од 101. рођендана делило свега неколико недеља.

Овакви примери свакако иду у прилог иницијативама да би старије, када доспеју у извесно доба, требало буквално онемогућити да возе. Драстична идеја о линеарном

повлачењу старосне границе и практичном одузимању права на управљање возилом сваком преко навршених одређених година живота има своје заговорнике. Ако је судити по коментарима на интернет странама испод вести о инцидентима са старијим особама као виновницама удеса, велики је број присталица радикалних решења (поготово међу младима) али, с друге стране сталоженији гласови упућују да то не би било ни фер, ни сврсисходно.

Уместо „масовне конфискације“ кључева, како овакав евентуални потез назива аутор текста у лондонском „Телеграфу“, напоре треба усмерити ка механизму праћења, што подробнијим и чешћим контролама здравља, али и провери возачке спремности и знања. У појединим државама САД уводе се и повремени додатни часови вожње, по потреби, за освежавање знања.

Граничне године за било коју врсту „контролне интервенције“ разликују се од земље до земље, али се најчешће после шездесет пете мењају услови за обнову дозволе. И код нас је то тренутак када се одлази на специјалистичке прегледе и од налаза лекара зависи да ли ће нам дозвола бити продужена и на који период, на годину или две, а најдуже на пет.

Стручњаци се слажу да је за старију особу вожња од изузетног значаја у психолошком смислу, јер помаже одржавању осећаја независности. Разумљиво је, стога, што губитак те слободе тешко пада, а како је неминовно да се то у једном тренутку деси, од породице и околине се очекује да реагују на први аларм. Постоји мноштво знакова који указују на слабљење возачких способности али, кажу зналци, уочавање и само два знака довољан је сигнал да се нешто предузме. На пример, учестало трубљење других учесника у саобраћају, несналажење у тракама или сувише спора вожња говоре о збуњености и несигурности, и такав возач свакако не би смео више да седа у кола.

Нажалост, ово су проблеми који ће се умножавати како време пролази. Број старијих грађана, тиме и оних који возе, непрекидно се повећава. Процењује се да ће у наредне две деценије у Америци бити 40 милиона возача старијих од 70 година. То само по себи значи повећане изазове и потенцијалне невоље јер је, према статистици, 70-годишњак три пута више изложен саобраћајним ризицима него неко од 40 година. Али, ето парадокса. Израчунато је, такође, да су најстарији и најмлађи возачи подједнако ризични. Један 82-годишњак за воланом у истој је ситуацији у погледу могућег удеса као и један 16-годишњак. А да је то стварно тако потврђује и став осигуравајућих друштава. За ове две, екстремно удаљене, старосне категорије премије осигурања су приближно исте и много скупље него износи које плаћају остали.

Д. Драгић

Зашто је предлог министра рада и пензија да добростојећи „сениори“ држави врате додатке за огрев, градски превоз и ТВ претплату подигао велику прашину

ПОЛЕМИКА ОКО БОГАТИХ ПЕНЗИОНЕРА

Несолидарни Британци

Упркос томе што је политика „стежања каиша“ – буџетских рестрикција – као начина да се изађе из кризе у Европи не само непопуларна, него и све више губи политичку подршку, Велика Британија истрајава на курсу фискалне строгости. Али при том води рачуна да се штедња адекватно распореди, јер следећи избори се очекују за две године па треба задржати наклоност оних који су гласали за партије владајуће коалиције.

Међутим, секретар (министар) за рад и пензије, Данкан Смит, добио је „домаћи задатак“ да до избора социјалне издатке државе смањи за 6,5 милијарди фунти (7,7 милијарди евра), па је, гледајући где да уштине а да се много не замери бирачима, смислио оригиналан предлог: да добростојећи пензионери (дакле они који не живе искључиво од пензијског чека) добровољно врате додатке на пензију који припадају свима. Реч је о додатку за ТВ претплату, субвенцији за градски (аутобуски) превоз и зимском додатку за огрев. Ови додаци државу годишње коштају две милијарде фунти, односно 2,37 милијарди кад се ова свота прерачуна у евре.

Секретар за пензије је овај предлог изнео у форми апела, па чак и отворио специјалну телефонску линију преко које они који тај апел прихвате могу да се распитају о процедури за враћање додатака.

Показало се, међутим, да су добре намере Данкана Смита биле поплочавање пута ка политичком паклу. Наиме, апел (очекивано) није наишао на одушевљење оних којима је био намењен, а премијер Дејвид Камерон је у овоме осетио политичку опасност, с обзиром на то да је на претходним изборима једно од његових главних обећања било да се у пензије неће дирати бар до 2016. Зато је из Даунинг стрита број 10, резиденције и кабинета британског премијера, стигла порука да ће бити заштићена примања свих пензионера. У медијима се такође подигла велика бука, а заменик премијера, Ник Клег, на свог колегу у влади ударио је директно изјавом да његова идеја „нема смисла“.

Како, уосталом, вратити паре држави и како одредити ко треба да их враћа. Реализација замисли секретара рада и пензија захтевала би велики политич-

ки и административни посао израчунавања имовног стања пензионера, неки нови закон са свим пратећим политичким компромисима и слично.

Под толиким притиском Данкан Смит је морао да се повуче. Објаснио је прво да је идеја о враћању додатака била само његова „лична иницијатива“, а не политика владе. А потом је, да би ваљда отклонио све дилеме, рекао да се уствари ништа неће мењати.

Једна страна овог заплета свакако је била чињеница да британски пензионери у великом броју излазе на изборе, што значи да политичари то морају да имају на уму, док је друга у принципијелној дилеми: коме је намењена социјална политика. Да ли само сиромашнима или свима?

Још једна важна тема коју је нехотице покренуо секретар Данкан Смит јесте социјална солидарност. Јер, његов предлог је био управо то – да се они који имају више нечега одрекну у корист оних мање срећних у животу.

Ипак, принципи и узвишена начела су једно, а политичка реалност и принуда нешто сасвим друго. А, изгледа да за солидар-

ност Британци овога пута једноставно немају афинитета.

Због тога ће резултат помену-те иницијативе бити да се ништа неће мењати, чиме се у страну гура и питање актуелно последњих година не само у Британији: како равномерније распореди бреме кризе.

Али то не значи да се дух који је пуштен из боце у њу може вратити. Очекује се, наиме, да ће универзални пензионерски бенефити бити једна од „врућих“ тема на изборима 2015, при чему ће конзервативци заступати тезу да треба подједнако бринути о свим пензионерима без обзира на њихово имовно стање, док ће либерални демократи аргументовати да добростојећи сениори ипак треба да остану без неких привилегија. У чему свакако има логике. Као један од примера у дебати, након иницијативе Данкана Смита, помињан је и бивши „битлс“ Пол Макартни (уз чије име данас иде и титула „сер“), који је у пензионерском добу (рођен је 1942). Можете ли сер Пола да замислите како се са пензионерском картом вози у градском аутобусу, гласило је једно од питања.

М. Бекин

ГОДИШЊИЦА ГРАДСКОГ УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА КРАГУЈЕВАЦ

Јубилеј за понос

Свечаном академијом у крагујевачком Књажевско-српском театру, Градско удружење пензионера Крагујевац обележило је вредан јубилеј, 75 година постојања и рада. Поздрављајући чланове и бројне госте из пензионерских организаци-

да се помогне пензионисаним радницима и њиховим породицама. Након месец дана одржана је и оснивачка скупштина на којој је основан потпорни фонд за помоћ болесним и социјално угроженим члановима и њиховим породицама, истакао је Томашевић.

средином организовано је 36 месних одбора, а Удружење располаже простором од 320 квадрата у центру Крагујевца, што члановима омогућава добру комуникацију.

Рад удружења одвија се преко секције за хуманитарну помоћ, за организовање излета, забава и дружења, секције за организовање трибина и предавања, за посете позоришту, изложбама и књижевним вечерима, секције за рад с месним одборима, за снабдевање огревом и прехранбеним производима и секције за спорт и рекреацију. Нису занемарена ни окупљања у радионицама са различитим делатностима. У удружењу постоји и шаховски клуб који је брзо успео да избори пласман у виши ранг такмичења, као и КУД „Лепеница“, које окупља више од 100 чланова, ангажованих у драмској, музичкој, фолклорној и секцији домаће радности.

На свечаној академији представљена је монографија о историјату удружења, а поводом овог јубилеја институцијама и појединцима заслужним за унапређење рада Градског удружења пензионера Крагујевац уручене су повеље и захвалнице. Пре почетка академије, у холу Књажевско-српског театра приређена је изложба ручних радова чланова секције домаће радности, под називом „Нити вредних руку“, а у уметничком делу програма наступили су чланови КУД „Лепеница“ и „Студењак“ из Ресника, као и дечји хор „Амадеус“ из Крагујевца.

М. Сантрач

ја из целе Србије, председник Градског удружења пензионера Крагујевац, Ратко Томашевић, говорио је о његовој богатој историји.

Једно од најстаријих пензионерских удружења у Србији основано је 9. маја 1938. на иницијативу 85 пензионисаних радника тадашњег Војно-техничког завода, с циљем

Данас је, према речима Томашевића, од скоро 37.000 пензионера свих профила – старосних, породичних, инвалидских, самосталних занатлија и пољопривредника, у Градско удружење учлањено око пет хиљада најстаријих Крагујевчана. На подручју града, у приградским насељима и у сеоским

ФЕСТИВАЛ ХОРОВА ТРЕЋЕГ ДОБА У НОВОМ САДУ

„Златни кантат“ за све генерације

У организацији Војвођанске хорске асоцијације, у Новом Саду је од 7. до 11. маја одржан Први међународни фестивал хорског певања „Златни кантат“, који је окупио хорове и музичаре старијег животног доба из Србије и иностранства. У Дунавском парку и у згради Владе Војводине током пет дана наступили су извођачи из Србије, Кине и Мађарске, а манифестацију је отворио кинески Хор ветерана у култури „Женгжу“.

Романтичари са Бегеја, хор КУД-а „Исидор Бајић“, Арадачке мешкарке, као и хорови из Кине и Мађарске, измамили су аплаузе љубитеља музике међу којима је било и доста младих. Последњег дана фестивала одржан је свечани бал инспирисан познатим филмом „Љубав и мода“ из 1960. године.

Д. Кораћ

Кинески Хор ветерана

НА МИРОЧ ПЛАНИНИ

Двадесети Јоргован фест

Више од хиљаду посетилаца окупило се у селу Мироч на истоименој планини током првомајских празника, на 20. Међународном фестивалу цвећа, туризма, угоститељства и народних обичаја „Јоргован фесту 2013“. Аматери из дванаест месних заједница књажевачке, неготинске и мајданпечке општине и града Голупца,

као и два ансамбла из суседне Румуније (из Свињица) и Бугарске (Капетановци код Видина), натпевавали су се и надигравали у витешким играма у жељи да очувају традицију и богатство народних обичаја.

У исто време одржан је и трећи сајам здраве хране, домаће радиности, лова, лековитог биља, ратарства, скулптура у дрвету...

У петочасовном културно-уметничком програму на „Јоргован фесту 2013“ најзапаженији су били дечји фолклорни ансамбли са српским и влашким играма. Наступили су најмлађи фолклораши из места домаћина Мироча, затим из Тополнице, Мосне, Јасикове, Рудне Главе, КУД „Мајданпек“ и многи други. Централну улогу на манифестацији имао је Звонко Павковић из Штипине (Књажевац), који је у драмском приказу „Тимочки вук“ представио лик харамбаше Хајдук Вељка, уз пратњу гајдаша Јордана Васиљевића.

Све групе су се добро припремиле за фестивал и посетиоци су уживали у одличној фолклорној представи, а од појединачних тачака треба издвојити Миливоја Радивојевића (Карбулово), оркестар фрулаша из Кобишнице који предводи Спасоје Булбић и, наравно, лепотицу „вилу Равијојлу“ – Јовану Радисављевић из Мироча.

М. Славковић

ГРАДСКОВО НА ВРБИЦУ

Смотра дечјег фолклора Денс 2013

У пограничном селу Градсково, на 17. међуокружној смотри дечјег народног стваралаштва Тимочке крајине „Денс 2013“, последњег априлског викенда, на Врбицу, окупило се више од 600 дечака и девојчица који су се представили у 14 фолклорних група.

Највише младих и најмлађих певача, свирача и играча било је са подручја града Зајечара (из Вражогрнаца, Звездана, Николичева, Рготине, Гамзиграда, Копривнице и Градскова), потом из борске општине (Брестовац и Доња Бела Река), и по једна фолклорна група из

Детаљ са прошлогодишње манифестације

мајданпечке (Рудна Глава), неготинске (Јабуковац), сокобањске (Ресник) и бољевачке оп-

штине (Илино). Трочасовни програм „Денс 2013“ отворили су Добрица Босиоковић, пре-

седник Савета МЗ Градсково, и Перислав Дуцић, директор Центра за културу, а први је наступио фолклорни ансамбл ОШ „Владислав Петковић Дис“ из Грљана, уз пратњу дувачког оркестра „Златне трубе“ из Књажевца.

Ова лепа и значајна тимочка смотра нема такмичарски карактер, али ће Дејан Трифуновић, представник Савеза аматера Србије, предложити Одбору за народну уметност најбоље групе за учешће на републичким смотрима које се одржавају у Ратини и Краљеву.

М. Славковић

ЗРЕЊАНИН

Угостили пензионере из Љига

Група од 45 пензионера Љишке општинске пензионерске организације посетила је средином априла своје колеге из Општинског удружења пензионера Зрењанин. Домаћини су са драгим гостима, који су први пут боравили у Зрењанину, обишли културно-историјске знаменитости највећег средњобанатског града на Бегеју. Посетили су Руску цркву, Градску башту, Народно позориште „Тоша Јовановић“, Народни музеј, манастир Свете Меланије и прошетали центром града.

Како јавља Петар Ђорђевић, секретар зрењанинског удружења пензионера, гостима из Љига приређен је ручак у Месној организацији „Сава Ковачевић“, током којег су се боље упознали и разменили искуства у раду.

Весело и срдечно дружење уз музику потрајало је до касно увече, а гости су на расстанку рекли да у Љиг носе много лепих успомена.

М. М.

ШАБАЦ

Традиционално ускршње шарање јаја

И ове године у оквиру креативне секције Градске организације инвалида рада Шапца старом техником – воском шарана су јаја. На велики четвртак пре подне уз пламен свеће, перо

и восак, вештим или мање вештим рукама, настале су старе традиционалне слике, а нашарана јаја, фарбана код куће, дарована су групи најмлађих у КУД „Абрашевић“. У туцијади су учествовали сви, а најтврђе, победничко јаје имала је Анђела Васић.

М. С.

РУМА

ГЦ „Срем“ – нова кухиња

Однедавно у Геронтолошком центру „Срем“ ради нова, реновирана кухиња, на задовољство корисника и запослених, а нарочито куvara.

– Стара кухиња трајала је 35 година, а нова је изграђена по свим стандардима за правилну и здраву исхрану корисника. Министарство рада, запошљавања и социјалне политике издвојило

је за ове радове пет милиона динара, а 500.000 обезбедили смо из сопствених средстава. Тако прилагођена кухиња, уз примену одређених норматива који се односе на исхрану људи старије животне доби, задовољила је потребе корисника – с поносом каже директорка ГЦ „Срем“ Марија Станојчић Срака.

Румска установа је иначе једна од најстаријих у земљи, али по квалитету услуга и једна од најбољих. У Геронтолошком центру „Срем“ капацитети су увек попуњени, а постоји и листа чекања.

Д. Р.

ВЕЛИКА ПЛАНА

Посетили Београд

Удружење пензионера општине Велика Плана недавно је за своје чланове организовало једнодневни излет до Београда током којег су посетили дворски комплекс на Дедињу, где су имали

прилике да обиђу Бели двор и Стари двор, данас резиденцију престолонаследника Александра и принцезе Катарине.

Након тога пензионери из Велике Плана обишли су Калемегдан, прошетали Кнез-Михаиловом улицом и сликали се испред Храма светог Саве. Кажу да ће им овај једнодневни излет у Београд дуго остати у сећању.

– Следећу екскурзију организоваћемо до Цркве светог Ђорђа на Опленцу, и то 25. маја, потом у јуну идемо до Горње Трепче – каже Миодраг Милосављевић, задужен за излете и дружења у удружењу.

Рецимо и то да ово удружење планира излете и до Нишке и Врњачке Бање, а ићи ће и на бербу грожђа у Александровац.

Сл. К.

Уранак на Грамади

Поводом Првог маја, Удружење пензионера „Дервен“ из Сврљига организовало је уранак у подножју Грамаде.

Окружени шумом и зеленилом, уз сврљишко јагње и пиће, двадесет пензионера провело је диван дан. Док се јагње

окретало на ражњу, заљубљеници у природу шетали су околним ливадама. Посетили су и цркву Свете Тројице, прави драгуљ на магистралном путу Ниш – Књажевац.

Боривоје Стевановић, организатор излета, каже да је циљ био провод и дружење, али и сећање на време када су још радили и славили Празник рада.

– Радио сам у сврљишкој машинској индустрији, али сам радни век завршио у Шведској. Данас имам солидну пензију, довољну за живот и провод. Суштина прославе Првог маја сада бледи јер је тешка економска криза. Видим, више је младих на уранцима, али бих волео да је више и радних места, да се ради, зарађује и дочека пензија – рекао је Стевановић.

Хране и пића било је довољно, те је дружење настављено у клубу пензионера „Дервен“, на новој локацији у центру Сврљига, и то од Првог маја, преко Ускрса, па до Ђурђевдана. **С. Ђ.**

Успешни шахисти

ШК „Ветеран“ из Сврљига ове године је организовао клупско такмичење, а учествовао је и у купу ШС Нишавског округа, где је освојио девето место. Због одустајања појединих екипа „Ветеран“ је наставио такмичење и стигао до првог круга Купа централне Србије. Лига ШС Нишавског округа биће одржана у октобру и новембру, а пре тога и такмичење на нивоу општине. А на првенству клуба, у конкуренцији 16 шахиста, мајсторски кандидат Војкан Маринковић освојио је прво место.

Иако постоји само годину дана, клуб „Ветеран“ остварује веома добре резултате. Чланови клуба су искусни познаваоци ове игре, али и они најмлађи који повлаче прве потезе. За њих је организовано и свакодневно учење, односно школа шаха коју води мајсторски кандидат Маринковић. Још једно признање шахистима „Ветерана“ је избор Миленка Петровића за председника Скупштине ШС Нишавског округа и Александра Батањца за члана УО ШС Нишавског округа. **С. Ђ.**

Празнични излет

Обележавајући Први мај и Ускрс, група пензионера из Блаци ишла је на први овогодишњи излет, и то у крушевачки крај.

– Настављамо и ове године да организујемо излете с циљем да упознамо и друге крајеве наше земље и њихове знаменитости. Овог пута обишли смо Крушевац, Ђунис и Рибарску бању и посетили неке тамошње историјске локалитете и културне знаменитости – рекао је Десимир Ђорђевић, председник Општинске организације пензионера у овом топличком месту.

Према његовим речима, до краја године биће организовано још осам излета, односно сваког месеца по један.

Ж. Д.

СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА

Има дана

Општинску организацију пензионера Смедеревске Паланке недавно су посетиле колеге из Геронтолошког центра Београд – клуб Чукарица са својим ансамблом „Има дана“. Гости са Чукарице које су домаћини, на челу са председником Слободаном Б. Пантимићем, љубазно и топло дочекали, најпре су током краћег излета посетили најзначајнија места у околини Смедеревске Паланке и Велике Планае. Београдски пензионери тако су обишли манастир Копорин и комплекс на Паланачком кисељаку.

Ансамбл „Има дана“ приредио је увече у Градском позоришту Културног центра Смедеревске Паланке диван концерт за незаборав у коме су учествовали играчи, певачи, глумци и песници. Како ово није први пут да пензионери са Чукарице са својим ансамблом бораве у Смедеревској Паланци и како постоји дугогодишња сарадња са општинском организацијом пензионера из овог града, Паланчани ће ускоро у узвратну посету у Београд. **Сл. К.**

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,

Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pio.rs

Активни чланови МО Лепенац

Желим овим путем да похвалим рад и активност пензионера у сиромашној поткопаоничкој општини Брус, на првом месту општинског одбора Удружења пензионера и њиховог руководства, чија се активност преноси на одборе месних организација. Осигурано је преко 70 одсто чланова удружења, немоћним и болесним пензионерима додељује се бескаматна позајмица, организују се дружења и забаве, заједничке екскурзије.

Пример активности за сваку похвалу је Месни одбор пензионера МЗ Лепенац. МО Лепенац, у коме је по евиденцији општинског удружења 216 пензионисаних лица, има чак 191 члана. Оваква бројност најбоље потврђује рад и активност Месног одбора.

Најбројније насељено место у општини Брус је МЗ Лепенац која има око 650 уписаних бирача, али нажалост нема ниједну друштвену просторију иако у центру села постоји велики Друштвени дом, школа, пошта и ветеринарска амбуланта. Осим пензионерског удружења, у овом селу ниједна

друга друштвена структура не функционише, али су пензионери немоћни да се изборе за просторије. Зато се чланови одбора за све потребе удружења окупљају у кући председника или секретара.

У 2012. и 2013. години подељено је по 20 пакета старијим члановима. Организован је излет за чланове удружења са бесплатним превозом. Превоз је плаћен средствима Удружења и делом средствима Општинског удружења пензионера. Чланови су обишли манастир Покрова пресвете Богородице, манастир Св. Роман у Ђунису и Рибарску бању, где је организован и заједнички ручак.

У ово тешко време у којем се тешко преживљава, а нарочито у сиромашним селима, и још учаурени без комуникације и дружења, посебно пензионери препуштени су притиску кризе. Стога препоручујемо свима да у својим срединама нађу макар мало забаве и дружења како то чини Месни одбор пензионера села Лепенац.

Милисав Јовановић,
Лепенац

Некад и сад

Сарадња са страним носиоцима социјалног осигурања

Године 1926. на Међународној конференцији рада у Женеви покренута је, међу тамо сакупљеним стручњацима радничког осигурања, акција да се оснује једно међународно слободно удружење носилаца социјалног осигурања које би својим радом подупрло рад Међународног уреда рада на подручју међународне сарадње око унапређења социјалног осигурања. Ова идеја нашла је своје остварење године 1927. на оснивачкој скупштини Међународне средишњице носилаца осигурања која је одржана 4. и 5. октобра у Бриселу. Следеће, 1928. године одржана је друга редовна Скупштина те средишњице од 10. до 13. септембра у Бечу, на којој је примљен и Средишњи уред за осигурање радника, у смислу закључка свога равнатељства, за редовног члана ове

једине међународне слободне организације средишњих установа социјалног осигурања.

(Петнаест година Средишњег уреда за осигурање радника, 1922-1937, Загреб, 1938)

Аустријски саветодавци у Србији

Око 80 осигураника и корисника са стажом у Србији и Аустрији добило је 23. и 25. априла информације и правну помоћ од саветодаваца из РФ ПИО и аустријског Завода за пензијско и инвалидско осигурање. Саветодавни разговори, уз подршку нашег Завода за социјално осигурање, одвијали су се у два града – у Дирекцији ПФ ПИО у Новом Саду, а затим у Служби 1 Филијале за град Београд. Стручњаци Фонда за пензијско и инвалидско осигурање и аустријског Завода пружали су савете о остваривању права према Споразуму о социјалном осигурању закљученом између наше

земље и Аустрије. Саветници су давали информације у вези са предметима осигураника који имају навршене периоде осигурања у обе државе, и корисника који већ имају остварено неко право по том основу. Грађани су могли да добију одговоре на питања где се подносе захтеви, путем којих образаца, како се остварује право на пензију и по којим условима ако је реч о аустријском закону, и слично.

Републички фонд ПИО и Завод за социјално осигурање организују овакве међународне дане разговора од 2010. године и та пракса се показала као веома корисна.

Ј. О.

Нови брак не укида породичну пензију

? **Сандра С., Железник:** **Имам 58 година. Супруг ми је преминуо пре 20 година, примам породичну пензију. Када бих склопила други брак и венчала се да ли бих у том случају имала право да и даље примам породичну пензију или се она укида?**

Одговор: Закон о ПИО никада до сада није условљавао коришћење права на породичну пензију забраном склапања брачне заједнице уопште, а за удову склапањем нове брачне заједнице. Коришћење породичне пензије се увек условљавало ступањем у било коју врсту осигурања, а по измењеним

прописима и ово ограничење је ублажено ако корисник остварује уговорену накнаду испод 50 одсто најниже основице важеће у моменту уплате доприноса. Према томе, слободно можете да ступите у нови брак без бојазни да ћете изгубити право на породичну пензију коју користите.

Породична пензија из Словеније

? **Снежана Станковић, Блаце:** **Супруг ми је имао 25 година радног стажа који је остварио у Словенији. У моменту његове смрти ја сам имала 36 година. У браку смо провели осам година, а деце нисмо имали. Рођена сам 1. 5. 1958. године. Да ли имам право на било какву пензију (породичну, старосну, било коју)?**

Одговор: Како у Вашем писму наводите да је Ваш супруг имао 25 година стажа навршеног у Словенији, претпостављамо да је за живота био словеначки пензионер. Истовремено ништа не наводите о стажу покојног супруга у Србији, па је претпоставка да није ни било таквог стажа. Ако је све то тачно, Ви бисте могли да поднесете захтев за остваривање права на породичну пензију словеначком фонду ПИО, преко Фонда ПИО у Србији, односно преко надлежне филијале према Вашем месту пребивалишта у Србији. Орган социјалног осигурања у Словенији ће донети одговарајуће решење о праву, примењујући своје законске прописе. Оно што је бит-

но јесте да уз захтев поднесете потребну документацију, а то су подаци о пензији покојника, извод из матичне књиге умрлих, извод из матичне књиге венчаних и извод из матичне књиге рођених. Иначе, према нашем сазнању, супружник може да оствари право на породичну пензију у 2013. години у Словенији ако има навршених 53 године и 6 месеци живота, али ако је у моменту смрти брачног друга имао 48 година и 6 месеци живота. У сваком случају решењем словеначког органа бићете обавештени да ли и када испуњавате њихове законске услове. За старосну или инвалидску пензију морали бисте да имате сопствени стаж.

Ко има право на помоћ

? **Драгослав Шобић, Мачвански Белотић:** **Привременим решењем од 13. 3. 2013. године утврђен ми је потпун губитак радне способности као последица болести, са правом на инвалидску пензију од 28. 9. 2012. године. Овим решењем одређена ми је пензија у износу од 12.645 динара. Будући да ми је пензија мања од 15.000 динара, да ли имам право на помоћ која је исплаћивана пензионерима у четири рате по 4.000 динара? Ако имам, коме да се обратим?**

Одговор: У више наврата смо већ објашњавали да је списак корисника пензије који имају право на исплату помоћи по основу закључка Владе Републике Србије формиран у августу 2012. године, тачније на списку су пензионери који су били у исплати на дан 24. 8. 2012. го-

дине. На основу тог списка влада Републике Србије је определила средства за ту намену, тако да се списак није проширивао онима који су накнадно пензионисани и чија је пензија нижа од 15.000 динара. То значи да Ви нећете примити наведену помоћ за 2012. годину.

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

Категорије инвалидности и висина пензије

? **Милан Шолајић, Чачак:** **Отишао сам у инвалидску пензију због болести са III категоријом инвалидности и са 19 година стажа. Ја сам имао право на I категорију, па не знам зашто ми је укинута и зашто ми није пензија обрачуната са том категоријом. Ако би ми пензија у том случају била већа, да ли могу да тражим процентуално повећање пензије због веће категорије инвалидности?**

Одговор: Ви сте остварили право на инвалидску пензију по прописима који су били на снази у време Вашег пензионисања. По тим прописима, без обзира на то што сте били инвалид III категорије, инвалидска пензија се одређивала на истоветан начин као да сте били инвалид I категорије, јер се преквалификацијом или доквалификацијом нисте могли оспособити за други одговарајући посао пошто сте већ навршили

45 година живота. Стога нема потребе да мислите да би Вам пензија била повољнија да сте у пензију отишли као инвалид прве категорије. Такође, нема законског основа за тражење процентуалног повећања о коме пишете. Једино што можете тражити, ако то већ нисте учинили, јесте да Вам се израчуна висина инвалидске пензије до раскида радног односа, под условом да је то за Вас повољније.

Права из радног односа

? **Златко Славић, Вишњићево:** **Доживео сам повреду на раду 2003. године као моторни секач. Био сам на боловању до 2005. године. Пошто сам одбијен за инвалидску пензију, враћен сам на посао али сам у фирми распоређен на лакше радно место где ми је и плата упола мања. Која су моја права по Закону о ПИО и да ли имам право на разлику у плати?**

Одговор: Од свих права из инвалидског осигурања која су некада била регулисана законима о ПИО до 2003. године, остало је само право на инвалидску пензију, накнаду за телесно оштећење и накнаду за помоћ и негу другог лица. Сва остала права као што су инвалидност друге и треће категорије, опасност од настанка инвалидности, као и накнаде по том основу, више не постоје сем као стечено право из времена када су та права била регулисана Законом о ПИО. Приликом оцењивања Ваше радне способности орган вештачења је утврдио да код

Вас не постоји потпун губитак радне способности, али је дао препоруку за послодавца да Вас распореди на радно место које одговара Вашем здравственом стању. Ова препорука нема обавезујућу форму управо из разлога што Законом о ПИО није више регулисано право по основу преостале радне способности и распоређивања инвалида рада на одговарајуће радно место, као и право на накнаду због мање зараде на другом послу. Сва права из вашег радног односа можете регулисати само у договору са својим послодавцем, а не по Закону о ПИО.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	ДРУГИ НАЗИВ ЗА ПРАЗИЛУК	КАМИЛИЦА (БОТ.)	СТАНОВНИК АТИНЕ	КРАТКИ КАПУТ	УРЕЂАЈИ ЗА ЕМАНАЦИЈУ	ИМЕ МУЗИЧАРА ГИЛЕПСИЈА	НАГОДБА, СПОРАЗУМ
ОТАЦ ОД ДЕДЕ							
МУШКО ИМЕ							
ЕНЗИМ ГУШТЕРАЧЕ							
СТАНОВНИК СЕЊА							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	НАРОДНИ МАГАЗИН СТАВИТИ У ЗАТВОР					ОСМО СЛОВО ЋИРИЛИЦЕ	
СТРУКА, ОБРТ						ОЗНАКА ЗА МЕТАР ЕНГЛЕСКА ТИТУЛА	
ДРВО ЗА БРОДО- ГРАДЊУ				РЕКА У РУСИЈИ ОСНОВНА МЕРА			
ОЗНАКА ЗА ТОНУ		РУСКИ ЦАР ДРМУСАТИ					
ИНИЦИЈАЛИ ГЛУМИЦЕ ТРИВАЛИЋ			СТ.ГРАД У ФЕНИКИЈИ ПОКРИВАЛО ГЛАВЕ				УЗГАЈИВАЧ ВОЂА
КИТ ИЗ СЕВЕРНОГ АТЛАНТИКА					ДАЛЕКОВОД (СКР.) ОПОНАША- ТЕЉИ		
СИТАН ШПАНСКИ НОВАЦ (МН.)						ОЗНАКА ЗА ОБИМ У ОНОМ БРОЈУ	
ИСПОМАГАЊЕ							
ТЕКСТИЛ							
ИНИЦИЈАЛИ ПИСЦА АНДРИЈА			ЦРКВЕНА СЛИКА	ОБОР ЗА СТОКУ УПАЛА СЛУЗОКОЖЕ			
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	НОВАЦ НА ТАЛЛАНДУ МЕЛАНХО- ЛИЈА						ИМЕ ПИСЦА МАРИНО- ВИЋА
СРЕДСТВО ЗА УБРЗАВАЊЕ СУШЕЊА							
ОЗНАКА ЕНЕРГИЈЕ		РУКАВАЦ РЕКЕ ОЗНАКА ЕГИПТА					
РТ НА ПЕЛОПОНЕЗУ У ГРЧКОЈ							
ОПШТИНСКО ПОДРУЧЈЕ (МН.)						ОЗНАКА ШПАНИЈЕ	

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: прашина, ревизор, варшава, илам, чд, мимица, ај, шина, јер, нил, п, опако, ребаб, в, аломар, затирач, нб, рита, иос, тар, крес, ра, радош, п, атакама, д, тапир, атичани, света

Дејан Пајаковић

Лековите мисли

Контрола чистоће у граду се редовно обавља. Чист образ још није дошао на ред!

Бензинске пумпе се модернизују. Све брже и више пумпају паре из џепова потрошача.

Његово величанство потрошач је – абдицирао!

Таман ми дамо гас за Европу, а оно – црвено светло!

Подносим молбу за климатско лечење. Клима ми се стандард.

Путари нису криви што не видимо путоказ за боље сутра.

Није тачно да се ћирилица све мање употребљава. Тако ми абецеде и енглеског језика!

Лепа реч је најбољи лек. Онда не треба да бринемо за несташицу лекова. Ми стално само причамо.

Култури свака част! Али, ипак, треба јој и уделити неки већи динар. Душан Старчевић

Поштење

Лажови су поштенији од лопова. Они све кажу јавно.

Променио сам мишљење. Почео сам да мислим.

Нису више неограничено глупи. Глупи су колико су тешки.

У наоружању је постигнут највећи напредак. Некадашњи лук и стрела данас су – лук и вода.

То добро дело вам никад нећу заборавити! Не пада ми на памет.

Толико зрело говори да све одмах пада. У воду.

Штрајкачи су блокирали само путеве и пруге. Водени, ваздушни и електронски саобраћај одвијају се несметано.

Откад сам се повукао у себе, нисам више при себи.

Од свих мањкова у приватизованим фирмама, најучљивији је – мањак радника. Милен Миливојевић

Брана Никодић

Да ли сте знали ...

– да музеј BMW-а у Минхену не представља конвенционалну поставку, већ футуристички изложбени простор у коме аутомобили и мотоцикли висе са зидова

и таванице као модерне уметничке инсталације? Овај музеј сваке године обиђе око 250.000 људи из целог света, а посетиоци могу да уживају и у виртуелним експонатима и уводу у будуће технологије BMW-а.

– да Музеј ципела Бата (Bata shoe) у Торонту, Канада, има колекцију од преко 10.000 пари обуће, од којих су неке старе и 4.500

година!? У збирци која располаже експонатима од древних египатских сандала до ципела најпознатијих звезда 20. века, може се видети и перуанска церемонијална обућа аладерос или француске кломпе из 19. века које су служиле за дробљење кестенова.

– да поред многобројних поставки широм света посвећених натприродним феноменима или морбидним темама – Музеј враџбина у Енглеској, Музеј смрти у Холивуду, Музеј физичких абнормалности у Филаделфији, у Пасадени, такође САД, постоји и Музеј зека? У њему је изложено више од 23.000 различитих пластичних и пливаних играчака у облику зечева, као и украса, шоља и других предмета са зечјим ушима. Музеј поседује и посебну собу „Башту сломљених снова“, у којој се чувају поломљени предмети у облику зечева.

– да је, ипак, највећи број необичних музеја посвећен храни – Музеј јаја и Музеј хот дога у Немачкој, Музеј шаргарепе у Белгији, Музеј медањака у Шведској, Музеј инстант нудли у Јапану, Музеј пез бомбона у Калифорнији и Музеј месног нареска у Минесоти само су неки од њих.

– да и код нас постоје необични музеји, а такав је Музеј хлеба у Пећинцима, основан 1995? Идејни творац и оснивач је сликар Слободан Јеремић, који је у потрази за експонатима за 25 година обишао око 750 српских села. Музејски фонд има око 2.000 експоната, разврстаних у три сталне поставке.

– да и код нас постоје необични музеји, а такав је Музеј хлеба у Пећинцима, основан 1995? Идејни творац и оснивач је сликар Слободан Јеремић, који је у потрази за експонатима за 25 година обишао око 750 српских села. Музејски фонд има око 2.000 експоната, разврстаних у три сталне поставке.

Посејане мисли

Чини ми се да је и ово данашње као и бивше, усмерено образовање. Усмеравају се кадрови на дугогодишње чекање на бироима за запошљавање.

Послодавац му омогућава да максимално користи своје право на рад. Тера га да ради 12 сати на дан.

Никако мој случај да дође на дневни ред. Подмећу му ноге.

Не вреди му што је мућнуо главом кад је у глави мућак.

Имамо садржајан друштвени живот. Његов садржај је за криминалистички роман.

Наше могућности су несагледиве. Проблем је што је исти случај и са нашим глупостима.

Док су они тражили зрно раздора, оно је постало лавина.

Болесно друштво не лече здрави појединци. Они брину о сопственом здрављу.

Живот је велика позорница на којој глуме углавном натуршчици.

Невен Шијаков

Игњат Гагало

(X)уморне мисли

Ако хапшење не обухвати моје комшије, нећемо далеко стићи.

Ми не правимо споровозне дугорочне планове. Ми смо толико динамично друштво да одувек планирамо од данас до сутра.

Кад све озелени и процвета, ко да се не заљуби – у природу.

Ми не једемо гљиве и коприве што немамо пара за пљескавице и торте, већ из еколошких разлога. Враћамо се мајци природи.

Све добро је наших руку дело, а све лоше – туђа работа.

Свет греши и кад нас куди и кад нас хвали. Куди нас без разлога, а хвали – премало.

Одлучно смо кренули у реформу! Досад је било онако, одсад ће бити овако!

Дивим се тајкунима како рукују толиким милионима. Ја је два ситниш распоредим.

За свађу је довољно двоје, али ако нема публике – цаба кречење.

Витомир Теофиловић